

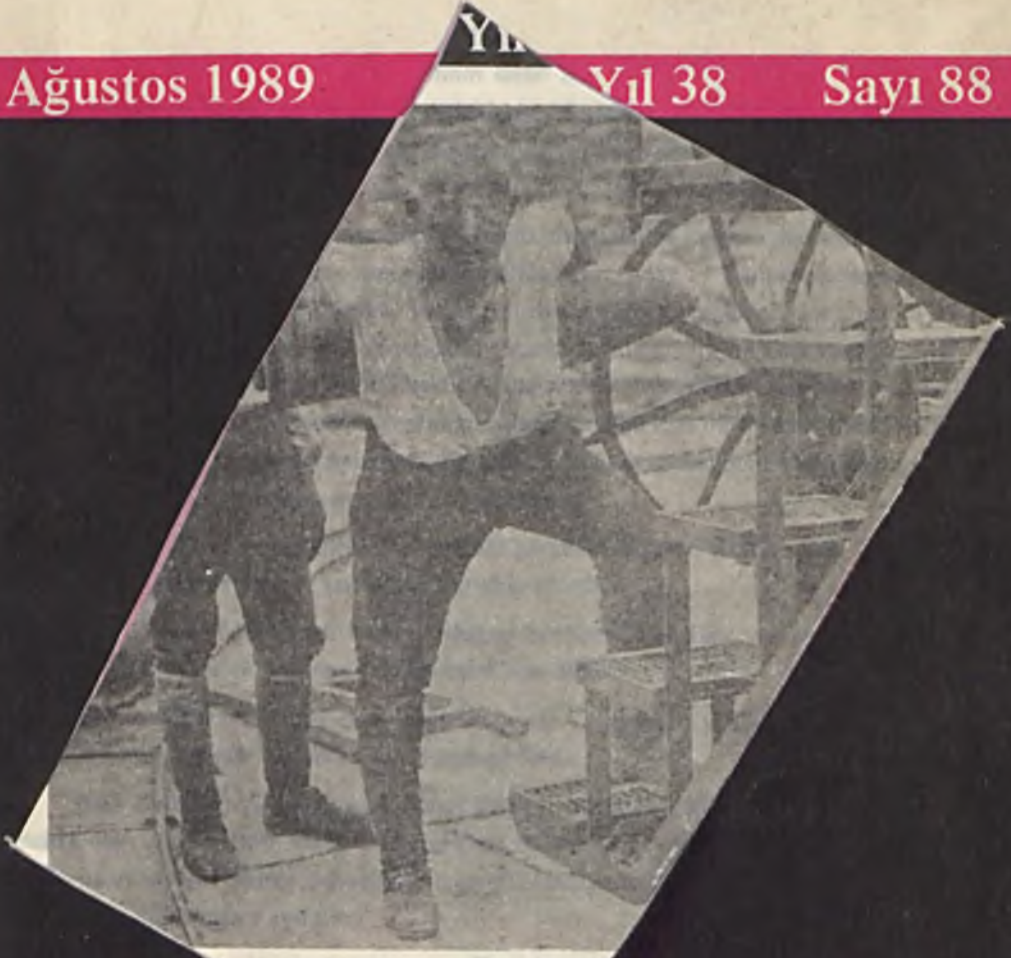
ASKERİ TARİH BELGELERİ DERGİSİ

Ağustos 1989

Yıl

Yıl 38

Sayı 88



YAKALE İSTİHKAMINDA 275

YIL SIRTINDA 7

Gnkur. Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Bşk.

Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir.
Yazan, yapana sadık kalmazsa, değişmeyen
hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

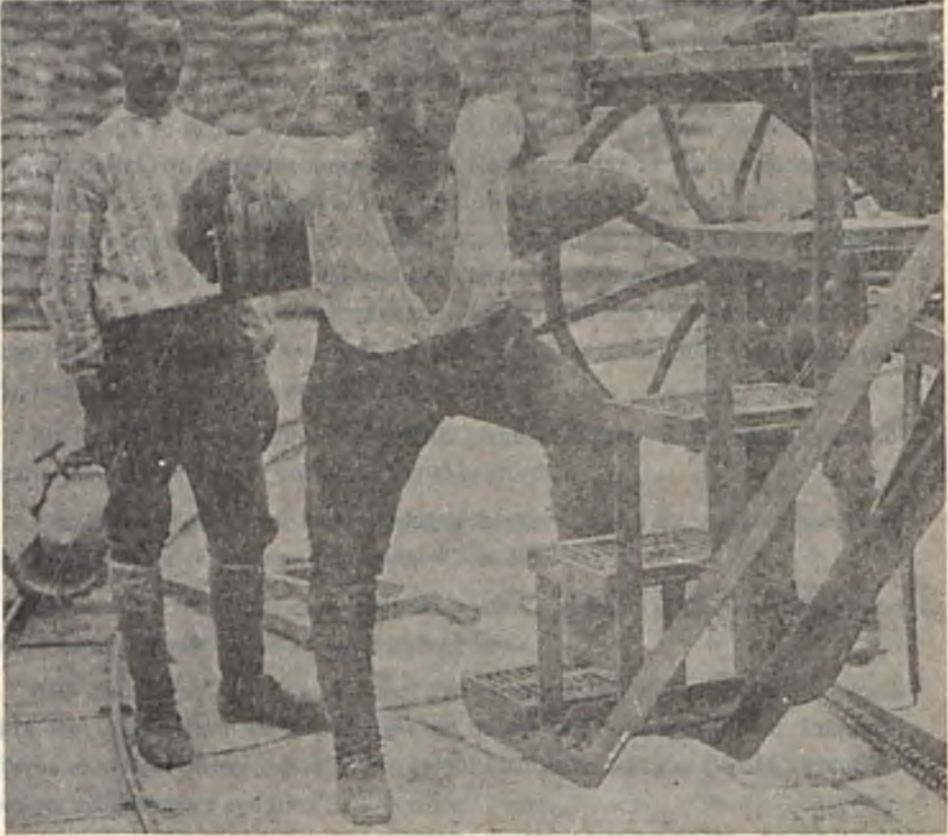
ATATÜRK

ASKERİ TARİH BELGELERİ DERGİSİ

Ağustos 1989

Yıl 38

Sayı 88



ÇANAKKALE İSTİHKAMINDA 275.5 KİLO AĞIRLIĞINDAKİ
TOP MERMİSİNİ SIRTINDA TAŞIYAN MEHMET OĞLU SEYİT
ADINDAKİ KAHRAMAN BİR TÜRK ERİ

Gnkur. Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Bşk.

ANKARA
Genelkurmay Basımevi

1989

Türkün üstün askeri yeteneklerinin bir bölümünü kapsayan ve güçlü savaş tekniğinin inançlar karşısında yenilgisini sergileyen Çanakkale Muharebeleri; bir bakıma hem önder hem de manevi açıdan "Türk İstiklâl Savaşı"na zemin hazırlayan olaylar dizisinin en önemli halkalarından birini oluşturur.

Osmanlı İmparatorluğu için Birinci Dünya Savaşı'nın sadece bir yanını oluşturan Çanakkale Cephesini biz açmadık. Batının üstün askeri tekniğine sahip devletleri —ki başlarında İngiltere ve Fransa vardı— yedeklerine aldıkları ANZAK (Avustralya ve Yeni Zelanda Kolordusu) ve diğer sömürge askerleriyle saldırgan, Balkan Harbi'nden yenik ve yorgun çıkan Osmanlı İmparatorluğu ise bu harekât başlarken savunma durumundaydı.

Ekonomik ve teknik açıdan aradaki büyük dengesizliğe rağmen ülkelerinde güneş batmayan devletlerin yenilmez zannettikleri armadaları, sekiz ay Çanakkale Boğazı'nın mavi sularına ve Gelibolu sırtlarına, Türkün sihirli süngüsüyle çakıldılar. Sonunda da bu büyük seferî harekâtın sorumlu yöneticileri insanlık tarihine kara bir leke sürerek yenik ordularıyla çekilip gitmek zorunda kaldılar. Çanakkale Muharebeleri, gerçekten o günlerden sorumlu batılı yöneticilerin insanlık tarihine sürdüğü kara bir lekedir. Çünkü 1915 yılının mart ve daha sonraki aylarında, Çanakkale Boğazı ve Gelibolu Yarımadası, galiyle, mağlubiyle yüzbinlerce insana mezar olmuştur.

Biz Çanakkale'ye bir üniversite gençliği gömdük. Ülke en seçkin ve en aydın çocuklarını, Çanakkale'de yurt savunması uğrunda yitirdi.

Yüzbinlerce Türk evladı imparatorluğun başkentini ve Türk yurdunu koruyabilmek ve "Çanakkale'yi Geçilmez" yapabilmek için öldüler.

Aziz şehitlerin ve kahraman gazilerin ve de "Çanakkale'yi Geçilmez" yapan bu şerefli mazinin önünde bir kez daha saygıyla eğiliriz.

Belli aralıklarla Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı'nca çıkarılmakta olan Askeri Tarih Belgeler Dergisi'nin 88. sayısını bu aziz şehitlerin, kahraman gazilerin ve onların bizlere bahşettiği bu şerefli mazinin anısı olarak Çanakkale Muharebeleri'yle ilgili belgelere ayırdık.

Arşivden derlenip oluşturulan ve orijinal belgeleri içeren bu sayımızın özellikle bilim çevrelerince ilgiyle karşılanacağını umuyoruz.

Bu eser Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden Türk yazısına çevrilmiş ve ATASE Başkanlığı'nın yetkili kurullarınca incelenerek redaksiyonu yapıp yayına hazırlanmıştır.

Hikmet KÖKSAL
Korgeneral
As. T. ve Str. E. Bşk.

İÇİNDEKİLER

NO. :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2123	7/8 Ağustos 1914	Goben ve Breslav Savaş gemilerinin Osmanlı Devleti'ne sığınmaları halinde, Çanakkale Boğazı'ndan girişlerine izin verilmesine dair Başkomutan Vekili Enver Paşa'nın Emri.
2124		Seferberlik ilânı üzerine silah altına alınanların fazlalığı nedeniyle yaşlıların memleketlerine gönderilmelerine dair padişah emri.
2124—1	11 Ağustos 1914	Seferberlik ilânı sonrasında padişahın ordulara genel emri.
2125	12 Ağustos 1914	Boğaza giren zırhlıların Alman Hükümet'inden satın alınan Yavuz Sultan Selim ve Midilli adı verilen zırhlılar olduklarının, Çanakkale Boğazı girişindeki İngilizlere cevaben bildirilmesi.
2126	14 Kasım 1914	Zırhlı Mesudiye Fırkateyni komutanının düşman harp gemileri arasına girebilmek için torpido, balıkçı kayığı ve izin isteği.
2127	5 Mart 1915	Kumkale ve Orhaniye'deki düşman çıkarmasını engelleyen 64 ncü Alay ve birliklerinde görevli olağanüstü yararlık gösteren subay, çavuş ve erlerin terfi ettirmek üzere isimlerinin bildirilmesi.
2128	7 Mart 1915	4 Mart 1915 tarihindeki Seddülbahir Muharebe-lerine dair 19 ncu Tümen Kumandanı Yarbay Mustafa Kemal'in raporu.
2129	25 Mart 1915	Teşkil edilen 5 nci Ordu Kumandanlığına Liman Paşa'nın tayin edildiği ve Müstahkem Mevki Kumandanlığının Beşinci Orduyla birlikte çalışması hususunda Başkumandan Vekili Enver Paşa'nın emri.
2130	7 Nisan 1915	Çanakkale Boğazı Müstahkem Mevki Kumandanlığınca Dardanos Bataryasına Hasan Mevsuf Bataryası adı verilmesine dair Başkumandanlığa yapılan öneri.

NO. :	BELGENİN TARİHİ	Ö Z E T İ
2131	25 Nisan 1915	3 ncü Kolordu Kumandanı Esad Paşa'nın Teke Koyu'ndaki düşmanın denize döküldüğüne dair 5 nci Ordu Kumandanlığı'na sunduğu rapor.
2132	25 Nisan 1915	Düşman Donanmasının taarruzu hakkında Müstahkem Mevki Kumandanlığının Başkumandanlığı'na raporu.
2133	25 Nisan 1915	Arıburnu'na çıkan düşman taarruzunun geri püskürtüldüğünü bildiren 5 nci Ordu Kumandanlığı raporu.
2134	25/26 Nisan 1915	5 nci Ordu Kumandanı Liman von Sanders'in genel durum hakkında Başkumandanlık vekâleti'ne raporu.
2135	26 Nisan 1915	Düşmanın 12 Nisan da Gelibolu batı kıyılarına yaptığı çıkarmanın geri püskürtüldüğü.
2136	26 Nisan 1915	3 ncü, 11 nci, 9 ncu, 19 ncu Tümen bölgelerindeki harekât hakkında rapor.
2137	26 Nisan 1915	Arıburnu ve Seddülbahir civarına asker çıkaran düşmanın durdurulduğu.
2138	26/27 Nisan 1915	19 ncu Tümen'in Kabatepe'deki düşmanı denize döktüğü hakkında 5 nci Ordu Kumandanlığı raporu.
2139	27 Nisan 1915	Son muharebelerde gösterilen yararlılık ve kahramanlıktan dolayı padişahın birlikleri tebrik ettiği.
2140	27 Nisan 1915	19 ncu Tümenin Kabatepe-Arıburnu arasındaki bölgeye taarruzu hakkında 3 ncü Kolordu Kumandanlığının raporu.
2141	27 Nisan 1915	19 ncu Tümenin Arıburnu Kabatepe hattında düşmana karşı taarruzu hakkında.
2142	27 Nisan 1915	Kabatepe kuzeyinde düşmanın denize döküldüğü hakkında.
2143	27 Nisan 1915	3 ncü Kolordu Kumandanlığının Kabatepe Arıburnu ve Seddülbahir bölgelerindeki durum hakkında 5 nci Ordu Kumandanlığına raporu.

NO. :	BELGENİN TARİHİ	Ö Z E T İ
2144	28 Nisan 1915	15 nci Kolordu Kumandanı Tuğgeneral Weber'in 5 nci Ordu Kumandanlığı'na genel durum hakkında raporu.
2145	30 Nisan 1915	5 nci Ordu Kumandanı Liman von Sanders'in Başkumandan Vekili Enver Paşa'ya raporu.
2146	16 Mayıs 1915	Liman von Sanders'in Başkumandan Vekili Enver Paşa'ya, olağanüstü hizmetlerinden dolayı Kuzey Grup Kumandanı Esad Paşa'nın, 19 ncu Tümen Kumandanı Yarbay Mustafa Kemal ve Ordu Kurmay Başkanı Kâzım Bey'in Demirsalip Nişanıyla ödüllendirilmeleri için ricası.
2147	16 Mayıs 1915	Dardanos Bataryası'nın Hasan Mevsuf Bataryası olarak adlandırılmasının uygun bulunduğu dair Başkumandanlık vekâletinin Çanakkale Müstahkem Mevki Kumandanlığı'na cevap yazısı.
2148	23 Mayıs 1915	Başkumandanlık Vekâleti'ne 5 nci Ordu Kumandanlığı'nca verilen Güney Bölgesi Muharebeleri hakkında rapor.
2149	2 Haziran 1915	İzmir ve Havalisi Kumandanı Tuğgeneral Mehmet Cemal'in Çanakkale Boğazı Müstahkem Mevki Kumandanlığı'na verdiği rapor.
2150	10 Haziran 1915	5 nci Ordu Kumandanı Liman von Sanders'in Başkumandan vekili Enver Paşa'ya Güney Grup cephesindeki durum hakkında raporu.
2151	22 Haziran 1915	Ele geçirilen esirlerin ifadesine ve ölen düşman askerlerinin hatıra defterlerine göre düşman kuvvetlerinin durumu hakkında bilgi.
2152	22 Haziran 1915	5 nci Ordu Kumandanı Liman von Sanders'in Güney Grubu cephesindeki durum hakkında raporu ve Başkumandan Vekili Enver Paşa'dan du durumu değerlendirmesi isteği.
2153	25 Haziran 1915	Seddülbahir bölgesindeki Fransız birlikleri hakkında esirlerden alınan bilgiler.
2154	26 Haziran 1915	5 nci Ordu Kumandanı Liman von Sanders'in Mustafa Kemal'in zeki ve cesur bir subay olduğu hakkındaki görüşlere katıldığına dair.

NO. :	BELGENİN TARİHİ	Ö Z E T İ
2155	30 Haziran 1915	Müstahkem Mevki Karargâhı'ndan gönderilen Kuzey ve Güney Gruplarına ait muharebe raporu.
2156	2 Temmuz 1915	Saros Grubu Kumandanlığı'nın düşman donanmasının Saros Körfez ve sahillerindeki faaliyetleri hakkında Harbiye Nezareti'ne vermiş olduğu rapor.
2157	10 Temmuz 1915	22 nci Alay Kumandan Vekili'nin, Alayın 2 nci Tabur 8 nci Bölüğü'nde görevli Astsubay Cemal oğullarından Arifoğlu Hamdi'nin subaylığa terfii için, 12 nci Tümen Kumandanlığı'na ricası.
2158	11 Temmuz 1915	Muharebelerin devam etmesi nedeniyle askerlerin ramazanda oruç tutmamaları hususundaki fetvanın ordulara tebliğ edilmesi hakkında.
2159	26 Temmuz 1915	Maryot adındaki Fransız Denizaltısı'nın Çimenlik önünde batırıldığı hakkında.
2160	31 Temmuz 1915	Bozcaada üzerinde meydana gelen hava muharebesi ile düşman deniz kuvvetleri hakkında Asya Grup kumandanlığı raporu.
2161	7 Ağustos 1915	Kuzey Grubu Kumandanlığı'nın Şahinsertepe, Conkbayırı, Koçaçimendeki durum hakkında 5 nci Ordu Kumandanlığı'na vermiş olduğu rapor.
2162	7 Ağustos 1915	Kanlısirt'in geri alınması hakkında 16 nci Tümen'e verilmiş olan emir üzerine bu tümen kumandanlığından Kuzey Grup Kumandanlığı'na verilen durum raporu.
2163	7 Ağustos 1915	Harekât-ı Harbiye Şubesi Müdürü İsmet Bey'in Başkumandanlık Vekâleti'ne gönderdiği 5 nci Ordu bölgesindeki durum hakkında rapor.
2164	8 Ağustos 1915	Hüseyin Hüsnü ve İsmet Beylerin Dahiliye Nezareti'ne Çanakkale Boğazı'nın Anadolu tarafındaki bir İngilizce ait olan Kalvert Çiftliği'nin kamulaştırılması ile ilgili öneriler.
2165	8/9 Ağustos 1915	5 nci Ordu Komutanı'nın Anafartalar Bölge Komutanlığı'nı 19 ncu Tümen Komutanı Albay Mustafa Kemal Bey'e vermesi ile ilgili bildirisi.

NO. :	BELGENİN TARİHİ	Ö Z E T İ
2166	9 Ağustos 1915	5 nci Ordu Karargâh Süvari Bölüğü'nden 1 nci Takım Subayı gözetlemeye memur Üsteğmen Rüştü'nün Büyük Anafarta güneyinden 5 nci Ordu Kumandanlığı'na gönderdiği rapor.
2167	10 Ağustos 1915	Mustafa Kemal'in bizzat idare ettiği birliklerin Conkbayırı'nda düşmanı geri püskürttüğü hakkında Liman von Sanders'in Başkumandanlığa sunduğu rapor.
2168	10 Ağustos 1915	Anafartalar Grubu Kumandanı Mustafa Kemal'in Conkbayırı, Şahintepe ve Kireçtepedeki durum hakkında 5 nci Ordu Kumandanlığı'na vermiş olduğu rapor.
2169	11 Ağustos 1915	Anafartalar Grubu Kumandanı Mustafa Kemal'in 5 nci Ordu Kumandanlığı'na Conkbayırı ve Şahintepe'deki durum hakkında raporu.
2170	11 Ağustos 1915	Düşman kuvvetleri ve harekâtı hakkında esirlerden alınan bilgi.
2171	12 Ağustos 1915	Anafartalar Grubu Kumandanı Mustafa Kemal'in cephesindeki durum hakkında 5 nci Ordu Kumandanlığı'na raporu.
2172	17 Ağustos 1915	4 ncü Tümen Kumandanlığı'ndaki subay ve erlerin 12/13 Temmuz 1915 muharebelerinde gösterdikleri fedakârlıktan dolayı taltif edilmeleri hakkında tümen kumandanlığına önerisi.
2173	26 Ağustos 1915	Conkbayırı'nın kurtarılmasında önemli hizmeti geçen 28 nci Alay'ın Mecidi Nişanıyla ödüllendirilmesi hususunda 5 nci Ordu Kumandanlığı'na sunulan öneri.
2174	20 Eylül 1915	Seddülbahir harp sahasında şehit düşen subayların ailelerine üst rütbe ödeneğinden maaş tahsisi ve erlerin ailelerine para mükâfatı verilmesi konusunda Harbiye Nezareti'ne sunulan öneri.

B E L G E L E R

Bahr-i Sefid (Çanakkale) Boğazı Mevki-i Müstahkem – Erkân-ı Harbiyesi'ne Mahsus

Harb Dairesi : 1382

Şifre müstaceldir (aceledir). Harp telgrafı

Bahr-i Sefid Mevki-i Müstahkem Kumandanlığı'na

Almanya Hükümeti'nin Goben ve Breslav isimindeki sefâin-i harbiyesinin (harp gemilerinin) düşmanla muharebeye tutuşmuş olmaları muhtemeldir. Sefâin-i mezkûre (Adı geçen gemiler) boğaza ilticâ ederlerse duhûllerine (girişlerine) müsâade ve kabul ediniz.

Başkumandan Vekili
Enver

25/26 Temmuz 330 (7/8 Ağustos 1914)

Saat 5 vürûdu (gelişi) sabah
H.

Macit Bey'e şifâhen tebligat yapıldı.

Arşiv No. : 6/1666
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 4611
Dosya No. : 10
Fihrist No. : 1-22

Belge No. : 2124
Bahr-i Sefid Mevki-i Müstahkem Kumandanlığı'na
Harb Dairesi : 1382
Şifre müstaceldir (aceledir). Harp telgrafı

25/26 Temmuz 330 (7/8 Ağustos 1914)
Saat 5 vürûdu (gelişi) sabah
H.
Macit Bey'e şifâhen tebligat yapıldı.

Arşiv No. : 6/1666
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 4611
Dosya No. : 10
Fihrist No. : 1-22

Osmanlı Ordu-yu Hümayun Başkumandanlığı
Vekâleti Erkân-ı Harbiyesi

Harekât : 288-289-290

30 Temmuz 330 (12 Ağustos 1914)

Bahr-i Sefid Boğazı (Çanakkale Boğazı) Mevki-i Müstahkem
Kumandanlığı'na

C. (Cevap) 29 Temmuz 330 (11 Ağustos 1914). Boğaza giren zırhlılar Hükümet-i Seniyye (Yüce Hükümet) tarafından Almanya Hükümeti'nden satın alınan ve Yavuz Sultan Selim ve Midilli tesmiye edilen (adı verilen) zırhlılar olduğunu medhaldeki (Çanakkale Boğazı'nın girişindeki) İngiliz zırhlısına cevaben bildiriniz ve torpil gemisini hazır bulundurarak medhalde birden ziyade (fazla) zırhlı görüldüğü ve tehlike hissolunduğu halde torpil hattında açık bulunduran memmerri (geçidi) dahi sedd ediniz (kapayınız). Gayet müstaceldir (Çok aceledir). Mahremdir (gizlidir).
Saat : 10.40

Şifreye tahvil edilmiştir (çevrilmiştir) 29/30 Temmuz 330 (11/12 Ağustos 1914).

Bahr-i Sefid Boğazı Mevki-i Müstahkem Kumandanlığı'na

C. Fransız vapuru Sahalin serbest bırakılmıştır. Breslav takip etmeyecektir.

Başkumandan Vekili
Enver

Arşiv No. : 1/1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 121
Dosya No. : 573
Fihrist No. : 10-3

Belge No. : 2126
Harekât : 288-289-290

A	6-1666
D	585
F	7

رفتمو بٹ افند
ربانجو قافینک آفند اود کسز یوسلہ برسیار فدر یوسلہ وضع ایرلیک دوزدو
دیش ییغیر کسہ سفد جیدی آدہ سہ کینک آدہ سہ دیش ییغیر لفظا آسود کس
قرچ ایومع سلفه راجبت ایس درایت یایجه فدر یوسلہ دیش ییغیر قافینک امضیر
میدند مریخ ستمک قومانده آفند ایوم اولیجه ارد زمانه حفره دالالاند

Belge No. : 2126
Harekât : 288-289-290

سورای مسودہ
فرمانیور افند

مستقر عالی قوتی انیری سورای اورده عرصه ولفه مملکتی انشیرای سیمه

سورای مسودہ
فرمانیور افند

5771 و

Zırhlı Mesudiye Fırkateyn-i Hümayunu Süvariliğine

Rifatlı Beyefendi

Bir balıkçı kayığının altına on sekiz Pusluk (Pus : yaklaşık 31 cm değerinde İngiliz uzunluk ölçüsü birimi) bir seyyar torpidoyu vazederek (koyarak) Boğaz'dan dışarı çıkıp düşman sefâin-i harbiyesi (harp gemileri) arasına gitmek arzusunda bulunduğumdan lütfen işbu hareketimi tesri edecek (çabuklaştıracak) vesaite müracaat edilmesi ve bu işe yarayacak torbido ve balıkçı kayığının ihzârını (hazırlanmasını) Çanakkale mevki-i müstahkem Kumandanlığından istida eylerim (arz ederim) olbabta emir ve ferman hazret-i men-leh-ül-emrindir (bu husus emirlerinize sunulur).

1 Teşrinisani 1330 (14 Kasım 1914)

Zırlı Mesudiye Fırkateyn-i Hümayunu
Serzâbiti (Komutanı)
Yüzbaşı
Mühür (okunamadı)

Bahr-i sefid (Çanakkale) Boğazı mevki-i Müstahkem Kumandanlığı cânib-i âlisine
(Yüce katına).

Manzur-ı âli-i Kumandanileri buyurulmak (Yüce kumandanlığınızın görüşleri alınmak) üzere arz ve takdim kılındı.

1 Teşrinisânî 330 (14 Kasım 1914)

5771 K.

Süvari Mesudiye Korvet Kapudanı
İmza (Arif)

Arşiv No. : 6/1666

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 4625

Dosya No. : 76

Fihrist No. : 7

والکونین منہ

سوره مستحکم غموم حق ما غنم

A	6.1666
D	676
F	52-

[illegible][illegible]

zâbitan ve efrada düşmanın donanma ateşinin gürültü verişinin tesiri olmadığı ve düşman piyadesinin cüretsiz (cesaretsiz) ve metanet karşısında sebatsız olduğunun bu muharebe ile de sübût bulunduğu (ortaya çıktığının) tarihiyle inşallah bütün kıtaâtımızın aynı vechile (nedenle) kahramanlıklar ibraz edeceğine eminim. İşbu emri bölük ve taburlar da müctemian (topluca) umum huzurunda okunarak efrada iyice anlatılsın. Alınan malûmatta mecruh zabitan, efradın düşmandan ahz-ı intikam (öcalma) maksadıyla katıyen ayrılmak istemedikleri ve bunlardan mutlak hastahannede tedavisi lazım gelenlerin amirlerinin ısrarı üzerine seyyar hastahaneye sevk edildikleri anlaşılmıştır. Kıtaatımızda bu âli kuvve-i maneviyeyi (yüksek manevi kuvveti) teessüse muvaffak olan zabitanı teşekkür eder ve hastahannede tedaviye muhtaç olan mecruhunun kendi arzularına bakılmayarak seyyar hastahaneye sevki temin edilsin.

Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanı

Miralay (Albay)

İmza (Nihat)

Tarz-ı tebliğ (dağıtım) :

25. Alay, 64. Alay, 9. Topçu Alay, I. Tabur

Altıncı Seyyar Hastahane Sertabipliği'ne (Baştabipliği'ne)

Sıhhiye Bölüğü Kumandanlığı'na

Berây-ı malumat (bilgi için) Mevki-i Müstahkem Kumandanlığı'na

Maydos On dokuzuncu Fırka Kumandanlığı'na

Erenköyü'nde 8. Alay Ağır Obüs Kumandanlığı'na

Arşiv No. : 6/1666

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 4618

Dosya No. : 43

Fihrist No. : 57

ماہرہ سی - فروری - مئی
۱۱ - ۱۲ - ۱۳

موقع مشقام قوماندهٔ نافه

A	6-1666
D	476
F	71

[illegible][illegible]

On Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanlığı

Erkân-ı Harbiyesi

Adet : 477

Aynen

Maydos Fırka Karargâhı

22.12.330 (7 Mart 1915)

Mevki-i Müstahkem Kumandanlığı'na

Mâh-ı hâlin (Bu ayın) on dokuzuncu günü vuku bulan Seddülbahir Muharebesi'nin sûret-i cereyanı ber-vech-i âtidir (gidişatı aşağıda olduğu gibidir).

1. Yevm-i mezkûrde (Adı geçen günde) öğleden evvel saat dokuzda düşmanın üç dridnot ve beş torpidosu tarafından Seddülbahir ve civarı bombardıman edilmeye başlandı. Bu esnada bir nakliye sefinesi (gemisi) ile üç mavnası Seddülbahir iskelesine takar-ruble (yanaşarak) asker ihracına (çıkarmaya) başlamış ve bombardıman himayesi tahtında (koruması altında) bir zabıt (subay) kumandasında yetmiş kişilik tahmin edilen bir kuvvet ve bir makineli tüfek iskeleye çıkmıştır. Yirmi yedinci Alayın Onuncu Bölüğü'nden Mustafa oğlu Mehmed çavuş kumandasındaki nısıf takım (yarım takım) tarafından çıkan düşman üzerine Seddülbahir Tabyası'ndan ateş açılıyor ve düşman da mukabele-ten ateşe başlar. Muharebe üç saat kadar devam etmiş mesafenin azlığı ve askerimizin şiddetli ateşi altında ve en nihayet süngü hücumuna kalkması sayesinde düşman askeri sebat edemeyerek bir çoğu vurulmuş oldukları halde sandallarına râkiben (binerek) firar etmişlerdir.

2. Bombardıman esnasında 27. Alay 10. Bölükten altı şehid ile on üç mecrûhumuz (yaralımız) vardır. Bunlardan üç şehid Seddülbahir'de diğer üçü Harab Tabya'da intizar (gözleme) mevziinde bulunan kıtadandır, Seddülbahir'de şehid olan üç neferden Nuh oğlu Nuh'un cesedi bulunamamış ise de şehid olduğu kaviyyen memûldur (kuvvetle ola-sıdır).

3. İşbu muharebede 4.670 piyade mermisi sarf edilmiştir. Beş silah ile sekiz kasa-turada henüz bulunamadığı ve iki silâhın kundakları harab olduğu ve bu bâbdaki zayıat (bu husustaki kayıp) listesi leffen (ilişikte) takdim kılındığı marûzdur (arz olunur).

On dokuzuncu Fırka Kumandanı

Kaymakam (Yarbay)

İmza (M. Kemal)

Beşinci Şubece görülmüştür. Üçüncü Şube'de Yüzbaşı Ahmet Efendiye tevdi olundu (Teslim olundu).

Şube

5

Şube

5-1

Arşiv No. : 6/1666

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 4618

Dosya No. : 43

Fihrist No. : 71

Bahar-ı nefis Nuh'un... Seddülbahir Muharebesi... Galibolu... On Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanlığı... Maydos Fırka Karargâhı... 22.12.330 (7 Mart 1915)...

7/12 Mart 331 (25 Mart 1915)

N

309

Şube 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

"Bir suret Levazım-ı Umumiye..."

Th 12/3

Şubelerce görülmüş... Evvel emre 2. Şubece

Tahdim : 12.1.31 (25.3.1915)

İmza (Okunmamış)

Onuncu Şube İmza (Okunmamış)

Onedinci Şube İmza (Okunmamış)

Beşinci Şube İmza (Okunmamış)

Altıncı Şube İmza (Okunmamış)

Yedinci Şube İmza (Okunmamış)

Sekizinci Şube İmza (Okunmamış)

Doğum Şube İmza (Okunmamış)

Onuncu Şube Bir suret... (Okunmamış)

[illegible]

25-1-33, Nice/

7-5-1911 vis

No 2

File 8-1

ARC	1-1
Γ	
C	
L	8
L	40
FL	

**Bahr-i Sefid (Çanakkale) Mevki-i
Müstahkem Kumandanlığı**

Mevki-i Müstahkem Karargâhı
25.1.331 (7 Nisan 1915)

Erkân-ı Harbiye
Adet : 707

Başkumandanlık Vekâlet-i Celilesine

12 Şubat'tan beri devam eden boğaz muharebâtında (muharebelerinde) ve bilhas-
sa 5 Mart'ta düşmanın pek şedid (şiddetli) ateşine marûz kaldığı halde kemâl-i sükûnet
(soğukkanlılık) ve şecaatle (kahramanlıkla) ifâyı vazife ederek (görevini yaparak) düş-
mana birçok hasar ikaina muvaffak olan (zarar vermeyi başaran) ve bu uğurda mezkûr
(adı geçen) 5 Mart muharebesi hitamına kârib (sona ermesine yakın) düşmanın hedefdâ-
ne-i kasdı (tek hedefi) olarak bataryası başında şehiden (şehit düşerek) azimdâr-ı cenân
olan (kalplerimize gömülen) Dardanos Bataryası kumandanı Mülâzım-ı Evvel (üstteğmen)
kilidilbahirli Hasan ve takım zabiti (subayı) Mülâzım-ı Sâni (teğmen) Trablusgarb'lı
Mevsuf Efendilerin bu uğurda gösterdikleri ulu vazifeperveri ve fedâ-kâriyye (fedakârlı-
ğa) bir mukabele-i kıymet-şinâs (karşılık) olmak üzere mezkûr Dardanos Bataryası'nın
Hasan Mevsuf Bataryası unvanıyla bit-tevsim (adlandırılarak) ibkâ-yı nâm (ölümsüzleş-
mek) ve şanları müdafaa-yı vatan uğrunda böyle muvaffakiyetli harplerde ibraz-ı asar-ı
fedakâri ederek ahlafa (fedakârlık eseri göstererek gelecektekilere) cidden gıpta aver
emsal (özenilen örnek) olacak numune-i kahramani (kahramanlık örneği) gösteren feda-
kâran-ı ümmete pek münasip bir cemile-i tarihiyye (tarihe geçme sebebi) olacağı düşü-
nülmüş ve buraca o suretle tesmiyesi kararlaştırılarak kitaâta (birliklere) tebliğ edilmiş
olmakla tasvib-i âli-yi vekâletpenâhiye iktiranına da (makamınızca uygun görülmesin-
den) şüphe edilmeyen bu suret-i tesmiyenin lütfen kabulüyle resmen emir ve tebliğine
müsâadei aliyelerinin şayan buyurulması (izin verilmesi) marûz ve müstarhamdır (arz
olunur).

Bahr-i sefid Boğazı Mevki-i Müstahkem
Kumandanı
Mirliva (Tuğgeneral)
İmza (Cevad)

Nazır Paşa Hazretleri gördü

$$\frac{\text{Şube : 1-2}}{619} \quad \frac{M}{950} \quad \text{Şube : 1} \quad \text{Minh : 27}$$

Kısım : 3 A

Sahil istihkâmatı Müfettiş-i Umumiliği'ne tesmiye (adı geçen) kumandanlıkça zaten yapılmıştır. Dardanos Grubu içindeki uzun on beşlik bataryaya böyle bir isim verilmesi mevzubahistir. Mütalaalarının işârı (bildirilmesi) rica olunur. 12-2 (25 Şubat 1915)

Osmanlı Ordu-yu Hümâyunu
Başkomandanlığı Vekâleti
Şube
Numro
3465
Adet : 20

Kaleden Başkomandanlık Vekâleti'ne Mevrûd (gelen) Şifredir

G (Gönderiliş) 11 evvel (11.00)
V (Geliş) 11 40 evvel (11.40)
Takdim (sunuş) 11 55 evvel (11.55)

Queen Elizabeth, Agamemnun, Lord Nelson, Majestic, Julferi ve Sisten diğerleri-
nin sistemi belli olmayan ceman (toplama) dokuz zırhlı ile torpido taharri sefâininden
mürekkeb (araştırma gemilerinden oluşan) on yedi küçük harp gemisi medhal hattında
(giriş hattında) ve daha içerilerde bulunuyorlar. Düşman ateşinin kısm-ı küllisini (büyük
kısımını) Seddülbahir ve Hisarlık cihetlerine (yönlerine) ve kısmen de İntepe'ye tevcih
ediyor. Bataryalarımızın menzili dahilinde olmamak hasebiyle tarafımızdan ağır surette
mukabele edilmektedir. Düşman pek fasılalı olarak Maydos önündeki Turgut'a endirekt
endaht icra etti (görmeyerek atış yaptı). Telsizle alınabilen malûmat ve meşhûdat (görü-
nüm) Seddülbahir cihetine ihracın (çıkarmanın) devam ettiğini hissettirmekte olduğu
marûzdur (arz olunur).

12 Nisan 331 (25 Nisan 1915)

Mevki-i Müstahkem Kumandanı
Mirliva (Tuğgeneral)
Cevat

Kısım : 1 12-2 a

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 180
Dosya No. : 776
Fihrist No. : 7

180	10
776	10
7	10

Osmanlı Ordu-yu Hümâyunu
Başkomandanlığı Vekâleti
Şube
Numro : 3465
Adet : 18

Şifredir (gelen) Mevrûd Kaleden Başkomandanlık Vekâleti'ne

11 55 evvel (11.55)
11 40 evvel (11.40)
11 00 evvel (11.00)

12 Nisan 331 (25 Nisan 1915)
Mevki-i Müstahkem Kumandanı
Mirliva (Tuğgeneral)
Cevat

Kısım : 1 12-2 a

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 180
Dosya No. : 776
Fihrist No. : 7

180 10
776 10
7 10

12 Nisan 331 (25 Nisan 1915)
Mevki-i Müstahkem Kumandanı
Mirliva (Tuğgeneral)
Cevat

Kısım : 1 12-2 a

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 180
Dosya No. : 776
Fihrist No. : 7

180 10
776 10
7 10

Osmanlı Ordu-yu
Başkomandanlığı
Şube
Numro : 3486
Adet : 12

A	1-1
D	2-2
F	3-3

۱۷۰



نومرو

[۶] اولکده حاکم ساعت اونه اوده شده ویرلیه معلومه نظر ساروس
کورقنده ک دشمه سفاتی ساروس اطاری جوارنده بولونبیجی برتیبانه بولونقلری
[۷] قلمده ک تلز تلغرافنه عالیانه و آمبالکینه عانه بولانده بولونقلده
دشمه آری بورود جوارنده ک فرام بر و صیفیه دره کیم قون طونوز دره والینه
دیگر فرق قفیه ایکی اکلایلیور بلاشقه کوبله سار نقله کلبه کیم عدله
نظرده شاید بوز طولو ایله ساروسده بر و اوده نیخی قول اردو
فارسوسده ده تخمینا ایکی فرق قریب دهها برقونک بولونقلده اکلایلیور مودعه
بشی اردو قومانده
لجاده فونه ساندس

طی ۱۲-۱۳

صدیق خیریه

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkomandanlığı Vekâleti
Şube
Numro : 3486
12 A

Beşinci Ordu Karargâhı'ndan Başkomandanlık Vekâleti'ne Mevrûd (gelen) şifredir

G (Gönderiliş) 01.50 evvel (01.50)
V (Geliş) 03.35 evvel (03.35)
Takdim 04.50 evvel (04.50)

(1) Zığındere, Tekeburnu Hisarlık cihetlerinden (yönlerinden) çıkan düşmana karşı Dokuzuncu Fırka'nın (Tümen'in) iki alayı bu gece kat'i (kesin) hücumla düşmanı taretmek (uzaklaştırmak) emrini.

(2) On Dokuzuncu Fırka'dan öğleden sonra saat yedi on beşte verilen haberlere göre Dokuzuncu Fırka'dan bir alayla birlikte On Dokuzuncu Fırka Kocadere Kabatepe hattından Arıburnu istikametinde taarruz etmektedir. Cephenin bazı yerlerinde süngü hücumu ile düşman tard olunmuştur. Düşman topçusunu kaçırdığı ve donanmasının ateşi himayesinde piyadesini mavnalara bindirerek kaçırmakta olduğu ve Fırka'nın bütün cepheye düşman takip eylediği.

(3) On Beşinci Kolordu'dan öğleden sonra saat dokuz on beşte verilen malûmata nazaran (göre) Kumkale'deki düşmanın Üçüncü Fırka tarafından tardı emredilmiştir.

(4) On Beşinci Kolordu ile Yedinci Fırka'dan bazı kıtaatla (birliklerle) On Dokuzuncu Fırka ve Fırka Dokuz mıntikasının (bölgesinin) takviyesine teşebbüs olunduğu.

(5) On Birinci Fırka'dan öğleden sonra saat dokuz otuz beşte verilen haberlere göre bir zırhlı iki torpido üç tahte-l bahir (denizaltı) Bozcaada Limanı'nda yirmi beş nakliye gemisi Boğaz'la Bozcaada arasında yedi zırhlı iki torpido boğaz önünde bulunmakta olduğu ve beş otuzda bir torpidonun diğer bir torpidoyu sürükleyerek Bozcaada'ya götürdüğü.

(6) Öğleden sonra saat on beşte verilen malûmâta nazaran Saros Körfezi'ndeki düşman sefâini (gemileri) Saros adaları civarında bulunup hiçbir teşebbüsatta (girişimde) bulunmadıkları.

(7) Kaledeki telsiz telgrafımızla çalınan ve amiral gemisine ait bulunan bir telgraf-tan düşmanın Arıburnu civarındaki ihraca (çıkarmaya) bir ve Zığındere Tekekoyu Dö-muzdere havalisinde diğer bir fırka tahsis ettiği anlaşılıyor. Bilâ-teşebbüs (girişimde bulunmadığı) görülen sair nakliye gemilerinin adetlerine nazaran da şayet bunlar dolu iseler Saros'da bir ve On Beşinci Kolordu karşısında da tahminen iki fırkaya karib (yaklaşık) daha bir kuvvetin bulunduğu anlaşıldığı ma'rûzdur (arz olunur).

12/13 Nisan 331 (25/26 Nisan 1915)

Mühür : Sahra telgraf Merkezi 12.2.31 (25 Nisan 15)

Telgrafnâme

Devlet-i aliye-i Osmaniye Telgraf İdaresi

Vasıta merkezi : Der Aliye (İstanbul)

Tarih : 13 Minh

Dakika : 9

Saat : 4 sonra (16.09)

Sevk numrosu : 1113/186

Mahreci (çıkışı) : Harbiye

Numro : 9705

Kelime : 120

Saat 7 sonra (19.00)

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Ş : 1

1. Düşman, sefâin-i harbiye himayesinde (harp gemileri korumasında) 12 Nisan sabahleyin Gelibolu şibi ceziresi (yarımadası) garb sevhilinde (batı kıyıları) Zığmdere mansabı (denize döküldüğü yer) ve Kabatepe garbinde (batısında) Arıburnu ve Teke civarında dört noktaya ve Kumkale civarına asker ihracına (çıkarmasına) teşebbüs etmiştir. Tekeburnu civarına çıkan düşman kıtaatı (birlikleri) süngü hücumuyla denize dökülmüştür. Arıburnu civarına çıkıp ilerlemeğe çalışan düşman kıtaatı kuvvetlerimizin taarruzu üzerine ric'ata (geri çekilmeğe) mecbur olmuş ve sahile sürülmüştür. Bu civarda bir kısım kuvvetleri dün gece mütelaşiyane (telaşlı) bir suretde mavnalarına firara mecbur olmuşlardır. Bugün dahi kıtaâtımız bütün cephelerde muvaffakiyetle taarruzlarına devam ediyorlar. Aynı zamanda bahren (denizden) zorlamak üzere düşmanın bir donanması dün boğaza takarrüb etmiş (yaklaşmış) ve ateşimiz üzerine geri çekilmiştir. Bu sırada bir torpidosu batırılmış ağır yaralanan diğer bir torpidosu sürüklenerek Bozcaada'ya götürülmüştür. Boğaza karşı düşmanın bugün bahren bir teşebbüsü de görülmemiştir.

2. Diğer dâr-ül harekâtlarda (harekât alanlarında) mühim bir tebeddül (değişiklik) yoktur.

13 Nisan 331 (26 Nisan 1915)

Karargâh-ı Umumi İstihbarat Şubesi

Müdürü

Erkân-ı Harp Binbaşı

İmza (Seyfi)

Arşiv No. : 1-1

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 180

Dosya No. : 777

Fihrist No. : 7-23

578		1. Düşman, sefâin-i harbiye himayesinde (harp gemileri korumasında) 12 Nisan sabahleyin Gelibolu şibi ceziresi (yarımadası) garb sevhilinde (batı kıyıları) Zığmdere mansabı (denize döküldüğü yer) ve Kabatepe garbinde (batısında) Arıburnu ve Teke civarında dört noktaya ve Kumkale civarına asker ihracına (çıkarmasına) teşebbüs etmiştir. Tekeburnu civarına çıkan düşman kıtaatı (birlikleri) süngü hücumuyla denize dökülmüştür. Arıburnu civarına çıkıp ilerlemeğe çalışan düşman kıtaatı kuvvetlerimizin taarruzu üzerine ric'ata (geri çekilmeğe) mecbur olmuş ve sahile sürülmüştür. Bu civarda bir kısım kuvvetleri dün gece mütelaşiyane (telaşlı) bir suretde mavnalarına firara mecbur olmuşlardır. Bugün dahi kıtaâtımız bütün cephelerde muvaffakiyetle taarruzlarına devam ediyorlar. Aynı zamanda bahren (denizden) zorlamak üzere düşmanın bir donanması dün boğaza takarrüb etmiş (yaklaşmış) ve ateşimiz üzerine geri çekilmiştir. Bu sırada bir torpidosu batırılmış ağır yaralanan diğer bir torpidosu sürüklenerek Bozcaada'ya götürülmüştür. Boğaza karşı düşmanın bugün bahren bir teşebbüsü de görülmemiştir.	
2. Diğer dâr-ül harekâtlarda (harekât alanlarında) mühim bir tebeddül (değişiklik) yoktur.		13 Nisan 331 (26 Nisan 1915)	
Karargâh-ı Umumi İstihbarat Şubesi		Müdürü	
Erkân-ı Harp Binbaşı		İmza (Seyfi)	

آلای عزیزان بیکم ادب و احترام و درود و صلوات بفرستید
 ۳۸ ۵۱

C. Kayıt

Hacıpaşa Çiftliği

13.2.331 (26 Nisan 1915)

Mevki-i Müstahkem Emri

1. Düşman Rumeli cihetinde (yönünde) Kabatepe şimalindeki (kuzeyindeki) Arıburnu ile Seddülbahir civarında olmak üzere iki noktaya asker ihrac etmiş (çıkarmış) ve donanma ateşinin himayesiyle ilerlemek istemişse de her iki noktada düşman taarruzu tevkif olunduğu (durdurulduğu) gibi Anadolu cihetinde Kumkale'ye çıkan bir alay kadar düşman askeri denize dökülmüş ve iki yüzü mütecaviz (aşan) esir alınmıştır. Düşman efradı (askeri) arasında bulunan Müslüman askerler arz-ı dehâlet etmektedirler (sığınma istemektedirler).

2. Bugün düşman bahren (denizden) bir teşebbüste bulunamamış İntepe ve Tenker (Darboğaz) obüs mıntikalarını tesirsiz bombardıman etmiştir. Donanması ihrâc kıtaatına muavenetle (çıkarma birliklerine yardım etmekle) meşgul olmuş ve akşama doğru muâ- rız cihetinden indirekt olarak (karşı yönden görmeyerek) Maydos önlerine birkaç mer- mi endahet etmişse de (atmışsa da) hiçbir hasar ve zayıatı mûcib (kayıplara neden) olma- mıştır. İntepede yalnız bir mecrûhumuz (yaralımız) vardır.

80 10 : 20 öğleden sonra

Tarz-ı tebliğ (dağıtım Gereği) :

2. Liva yaver Tefvik Beye	1343
8. Alay telefoncu Hüseyin Efendi	1344
Beyoğlu Jandarma Alayı	1345
İstihkâm Zabıtlığı'ne	1346
Muvasala (Ulaştırma) Alayı	1352
İdare Riyaseti'ne	1347
Projektörler Memurluğu'na	1348
Sertababet (Başhekimlik)	1349
Serbaytarlığa (Başveterinerliğe)	1350
74 Alay Tabur Kumandanlığı'na	1351

1345

1346

1347

1349

1351

1350

1352

1348

Mehmet Ali Efendiye yazılmıştır.

Esat Efendiye yazılmıştır.

Arşiv No. : 6-1666
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 4617
Dosya No. : 38
Fihrist No. : 19



نمود بنجر اردو در اقلند : با سه قنار انکه گاند بیلر نمودد سفره
۲۰۱۲

ک ۱۱ ص ۱۲
د ۴۵ ص ۱۲
تفصیل ۵

۱۱/۱۲/۱۳۱۳
اوه لفظ بنجر خرفه ددشکی قیایه ده و لکری بیلر دزه انجندی
بلاخره دشمه سفاته عربی آنکری حمایه بیلر برموده قوای امدادیه عیب ایدی بزم قنار
فلما نر ابره و انا نقبله فضا فی مبله ص ۱۲ ه عربی انچه تربی برموده
د اصل ایلر بیلوردی بایره اسعد با شاکل قنار اهی الذ قنایه و ساجره قانی
ادنوز لما بولرله بولر بولر قلم ده وضعیت ایدر دشمه کدی قنار ص ۱۲
لویجی ایشی دنا بده انفا انجندی غایت بایر ایلر دشمی لکری طرد ایدر بکره ایدر
د- ایلر بیلر عصبه ایدر ۱۱/۱۲/۱۳۱۳

لیما به قویه ساندزه

A	1-1
D	325
F	19-1

۱۱/۱۲/۱۳۱۳

خلفه ۱۱/۱۲/۱۳۱۳

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkomandanlığı Vekâleti
Adet : 11
Şube
Numara : 3512

Beşinci Ordu Karargâhı'ndan : Başkomandanlık Vekâlet-i
Celilesine Mevrûd (Gelen) Şifredir

G (Gönderiliş) : 11 00 sonra (23.00)
V (Varış) : 12 45 evvel (12.45)
Takdim (sunuş) 01 05 evvel (01.05)

C (Cevap) 13 Nisan 331 (26 Nisan 1915) On Dokuzuncu Fırka (Tümen) dün düşmanı Kabatepe'de süngü hücumuyla denize itmişti. Bilahire (sonradan) düşman sefâin-i harbiye (harp gemileri) ateşleri himayesiyle bir çok kuvâ-yı imdadiye celb etti (yardım kuvvetlerini çekti) bizim takviye kıtaatımız (birliklerimiz) ise vesait-i nakliyenin fıkdanı hasebiyle (azlığı nedeniyle) SNNH (şifre) harbe ancak tedrici bir surette vâsıl olabiliyordu (ulaşabiliyordu). Yarın Esat Paşa'nın kumandası altında Kabatepe ve Seddülbahir'e karşı otuz taburla bulunacak Kumkale'de vaziyet iyidir. Düşman şimdiye kadar Muarıs Körfezi'nde topçu ateşi ve nümayişle iktifa etmiştir. (gösteriyle yetinmiştir) İnâyet-i Bâri (Allahın yardımı) ile düşmanı her taraftan tardeceğimize (uzaklaştıracamıza) ümid-var (ümitli) olduğumu arz eylerim.

13/14 Nisan 331

(26/27 Nisan 1915)

Liman von Sanders

M
1709

Manzur buyuruldu (görüldü)
14.2.331 (27 Nisan 1915)
İmza (Okunamadı)

3
Kısım : 3/15.2
Hıfzı 15.2.31 (28 Nisan 1915)
İmza (Okunamadı)

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 180
Dosya No. : 776
Fihrist No. : 9-1

اوردان اولمى شىك دوزدا	عمرانلى اردو لىمىر باس قورايلى قالى	مىيىنىك اقساينى
شىك دوزدا	شىك دوزدا	مىيىنىك اقساينى
مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى
مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى
مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى
مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى	مىيىنىك اقساينى

۷۵

۷۸

سرفیات اخیره پ خط حقت بار صیه عله الیم

ارزاقه

و بات وینا عله خط حقت بار صیه عله الیم

برقیه بامبد قوراند حابطه و قطعه الیم و قطعه حقت بار صیه عله الیم

A	1-1
D	325
F	24

تنبیه ایتمک قوراند بوردیر

بهدتارن اعانه بیلدیر

مفتی قوراند بیلدیر

Devlet-i Aliye-i Osmaniye Telgraf İdaresi

Tarih : 14 Nisan 331 (27 Nisan 1915)

Saat Dakika : 11 30 evvel

Mahreci (Çıkışı) : Maydos

Numro : 2137

Kelimat : 100

Saat : 11

Dakika : 15 evvel

Adet : 73

Mühür (okunamadı)

Başkumandan Vekaleti'ne

Bugün fecirle (tanyerinin ağarmasıyla) beraber inayet-i hakla (Allahın yardımıyla) On Dokuzuncu Fırka (Tümen) 6. Alay, 6 batarya ile düşmanın Kabatepe Arıburnu arasındaki mevziine icra eylediğimiz taarruzda düşmanın sağ cenahını (sağ yanını) ve merkezini geri püskürterek şimdi öğleden evvel saat on buçukta sol cenahına taarruza devam etmektedir. Müşir (Mareşal) Liman Paşa da re'y-el-ayn (bizzat görerek) kolordu tarasud (gözetleme) noktasında bulunduğu halde harekâtımızı takip etmekte olup muvaffakiyatı (başarıları) zat-ı samilerine arz etmeğimizi emr ile şimdi avdet ettiler (döndüler). Hamd-i samedâni (Allah'ın yardımı) ve imdâd-ı ruhâniyet-i Peygamberi (Peygamberin manevi yardımı) ile istihsâl edilen (elde edilen) şu muvaffakiyatın tetevvûç (başta-cı) edileceği memul ve mukarrerdir, (kararlaştırılmıştır). Dün akşam Dokuzuncu Fırka tarafından "Zığın" düşmandan tathir edilmiştir (temizlenmiştir). Düşman donanmasının pek şiddetli müessir ateşleri altında efrad ve zabitanın kemal-i şetaretle (er ve subayların sevinçle) ileri atılmakta oldukları marûzdur (arz olunur). /14 Nisan 331 (27 Nisan 1915)

Üçüncü Kolordu Kumandanı Esad

Kısım : 3 14-2 A

İkinci Şubeye de suret var. Hıfzı (saklanması)
14/2/31 (27 Nisan 1915)

Arşiv No. : 1-1

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 180

Dosya No. : 776

Fihrist No. : 22

برنجیارد و فرماندانی

[illegible]

Birinci Ordu Kumandanlığı

Şube : İstihbarat

Tesvid (müsvedde) tarihi : 14.2.31 (27 Nisan 1915)

Saat : 11 40

Yazıldı : M. N.

594

Şifre

Başkumandanlık Vekâleti Celilesine
On Beşinci Kolordu'ya

Bolayır'a telefon

Beşinci Fırka

Müstakil Süvari Lıvası

Bahr-i Sefid (Çanak-
kale) Mevki-i müstah-
kemMutasarrıflık
Menzil

Telefon

19 ncu Fırka (Tümen) yeniden aldığı takviye kıtaâtıyla (birlikleriyle) bu sabahtan itibaren Arıburnu-Kabatepe hattındaki düşmana bütün kuvvetiyle taarruza başladı. Bircümle sefâin-i harbiyenin müessir (bütün harp gemilerinin etkili) ateşine rağmen taarruz muvaffakiyetle (başarıyla) ilerliyor. Muharebe şiddetle devam ediyor. Düşmanın sağ cenâhının (yanının) bazı aksâmı (kısm-ları) teslim işareti vererek Arıburnu civarında kayıklarla kaçmakta bulundukları vesair cephelerden henüz malûmat (bilgi) gelmediği marûzdur (arz olunur).

Telefon edildi. 14 Minh

M. N.

K

Kâzım Beye Üçüncü Kolordu'dan telefonla bildirilmiştir. Saat : 09 35

Arşiv No. : 1-1

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 180

Dosya No. : 777

Fihrist No. : 8

برنجیارد و قومانده المفی

تسويد تاريخي	A 11	شعبه	استخبارات
تيفيز تاريخي	D 29	شعبه نك	7-0
ميفيز	F 10	اوراق نومروسي	7-0
باسم قومانده و قومانده المفی		مسود	

قباية هابنه لصبه در دوا قوتن تخمينه ايميه رسته
عدده لاند دكه دكردي . اوج كند هابنه
جدي ضم اوميه عموم قضاة هجم ارنه در دكن
فته قن نيك بيدرسته . نجه هابن ارنه
عهديده هب مدعه -

دويمين قماريد قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك

سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك
سخته قن نيك

Keşide memuru ve keşide mahalli : 27 Nisan 1913)
(Çeken memur ve çekilen yer) : Maltepe-Necati
Zaman-ı keşide (çekiliş zamanı) : Nisan-14.2.1331 (27 Nisan 1915)
Saat : 03 10 sonra (15.10)
Mahalli ahz ve ahz memuru :
(alınan yer ve alan memur) : Gelibolu Katalinc
Zaman-ı ahz (alınış zamanı) : Nisan 14.2.1331 (27 Nisan 1915)
Saat : 03 15 sonra (15.15)

Beşinci Ordu Erkân-ı Harbiyesi
İstihbârât

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Düşman Kabatepe şimalinde (kuzeyinde) bütün cephe üzerinde ricate (geri çekil-meye) mecbur edilmiştir. Sabahleyin iki kilometrelik bir cephe üzere iken şimdi sandal-lara binmeğe çalıştığı nokta ilerisinde altı yüz metre kadar bir cepheye sıkıştırılmıştır. Sandallara bindirebildiklerini alan gemiler uzaklaşmıştır. Başkaca düşmandan küme küme teslim olanların ve fevkâlade zaiyatı bizzat görmekte olduğunu On Dokuzuncu Fırka (Tümen) kumandanı bildiriyor. Arıburnu önünde bir düşman nakliye gemisinin kıç tarafına isabet eden bir mermi ile geminin arkadan batmakta olduğu 9. Fırka tarassud mahallinden (gözetleme yerinden) bildirilmiştir. Şimdi karaya çıkan On Dokuzuncu Alayımız ihtiyat (yedek) olarak elimde bulunmakta olduğu Seddülbahir cihetinde (yö-nünde) düşman bir mikdar ilerlemeye teşebbüs etmiş ise de tevkif olunduğu (durdurul-duğu) akşama kadar Kabatepe şimalindeki düşman kâmilin (tamamen) tard edilemezse (uzaklaştırılmazsa) elimdeki alay ile, bir gece hücumu yaptırarak bu gece bu mıntıkeyi düşmandan kâmilin tathire (temizlemeye) çalışacağım, mübarek bugün hürmetine nâil-i muvaffakiyet olunacağına (başarı kazanılacağına) inâyet-i hakla ümid-var (Allanın yar-dımıyla umutlu) bulunduğum marûzdur (arz olunur). Müsaade-i devletleriyle başkuman-danlık vekâlet-i celilesine de arz edilmiştir.

Üçüncü Kolordu Kumandanı Esad

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 180
Dosya No. : 777
Fihrist No. : 10-2

[illegible][illegible]

Kalvert Çiftliği

15.2.331 (28 Nisan 1915)

Gayet mühim ve müstaceldir (Çok önemli ve aceledir)

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na Mevrûd (Gelen) şifre

Keşidesi (Gönderilişi) : 01 30 evvel
 Ahzı (Alınışı) : 02 10 evvel
 Vürûdu (Gelişi) : 02 30 evvel
 Ş : 1 k

1. Üçüncü Fırka (Tümen) Kumkale'de yirmi dört saat süren bir muharebe verdikten sonra köyü kısmen tahliye etmiş ise de bir kısım kıtaatı (birlikleri) ile Kumkale'de kalmış ve gece obüs bataryası tarafından icrâ ettiği ateş ile düşmanı Kumkale'yi tahliye-ye mecbûr edilmiştir. Düşmandan üç makinalı tüfenk alınmıştır. Zayıatı (Kaybı) on yedi zabıt (subay) yedi yüz nefer (er) yaralı olup şühedânın (şehitlerin) mikdarı henüz fırkadan bildirilmemiştir.

2. Karaağaç Köprüsü'nün tamiri hitâm bulmuştur (sona ermiştir).

3. Bu akşam geç vakit İntepeden düşmanın Seddülbahire ihrâc (çıkarma) yaptığı tarassud edilmiştir (gözlenmiştir).

4. Telgraf ve telefon hududunda bozukluklar olduğu için kolordunun raporları tehir eylemiştir (gecikmiştir).

On Beşinci Kolordu Kumandanı
 Mirliva Veber

Arşiv No. : 1-1
 Dolap No. :
 Göz No. :
 Klasör No. : 180
 Dosya No. : 777
 Fihrist No. : 12-1

جهاز رد ذوالفقه بسه فزاره دجه انورين مقدره
 سرور شغه در -

A	1-1
D	325
I	44

- غایت سید -
 آرد برن و بنایه جوازیه دشمه تقریباً سده شیزه ترد سادده برنور
 اده مقنوزن زرقنه اشانیه نظراً شریکه در افران ایستد در مقام دغه
 ایسه ادر دشمه قرقه تقریباً یکم شبیه نفخیه ایستد ادرام
 وضیت ایستد - تقریباً قطار ادراره ۱۵ نفره بطلایه شتایه
 قطعه قعه افرایم عکیده - سادده دشمه افرایمیه درام ایستد
 قطعه دشمه جوبیه افرایمیه صد فام لورود آت برکده ایستد
 فطر حیزه کرته جوبیه افرایمیه افرایمیه دشمه دوشانه ناظریه
 ادره - تخمیناً ادره ۱۵ نفره تقریباً قطار سید ادره افرایمیه
 یتر ادراره ۱۵ نفره تقریباً قطار ادراره دشمه جوبیه شتایه
 ادره لورده دشمه بقیه ایستد - ادراره دشمه وضیت جوبیه شتایه
 قطار ادره سرتی درمقنوزن دوشانه قرقه کوشیم افرایمیه
 قطار ادره سرتی درمقنوزن دوشانه قرقه کوشیم افرایمیه
 قرقه ۱۵ نفره برنور - حازر ایستد بریاره دشمه یایم بیور -
 دوه سادده کورقنه شتایه ایستد نصف افرایمیه قرقه یایم بیور
 شتایه ایستد - برکده ایستد لوریه افرایمیه قطار - دوه - ادراره
 برکده بایکد بزم سادده کورقنه افرایمیه بزم سادده - افرایمیه قرقه
 ادره افرایمیه قرقه قرقه افرایمیه بزم سادده - افرایمیه قرقه
 ادره جوبیه قرقه - سادده لوریه افرایمیه بزم سادده - افرایمیه قرقه
 لوریه افرایمیه قرقه - سادده لوریه افرایمیه بزم سادده - افرایمیه قرقه
 ایستد عکیده - ۱۵ نفره

ص ۱۸-۱۹
 خطه ۱۸-۱۹

Telgrafnâme

Devlet-i Aliye-i Osmaniye Telgraf İdaresi

Tarih : 2 Mayıs 331 (15 Mayıs 1915)

Memurun imzası : Hamdi

Mahreci (çıkışı) : Beşinci Ordu Karargâhı

Numro : 455

Kelimat (Kelimeler) : 50

Saat : 5 Dakika 20

Adet : 893

Başkumandan Vekili Enver Paşa Hazretlerine

Sebbeden (Geçmişte yapılan) mesai ve hidemât-ı fevkalâdelerine (olağanüstü hizmetlerine) binâen Şimal (Kuzey) Grubu Kumandanı Esad Paşa ile On Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanı Kaymakam (Yarbay) Mustafa Kemal ve Ordu Erkânı Harbiye reisi Kâzım Beylerin Demirsalib Nişanı'yla taltifleri hususundaki delâlet-i samilerini (görüşlerinizi) istirham eylediğim marûzdur (arz olunur).

2 Mayıs 331

Liman von Sanders

Kısım : 3 3-3 A

Surettir. Hıfzı 3.3.31 (16 Mayıs 1915)

Arşiv No. : 1-1

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 8

Dosya No. : 40

Fihrist No. : 32

[illegible]

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
Numro : 4305

Beşinci Ordu'dan : Başkumandanlık Vekâlet-i Celilesine
Mevrûd (Gelen) Şifredir

G (Gönderilişi) : 11.00 sonra (23.00)
V (Gelişi) : 01.45 evvel (01.45)
Takdim : 02.00 evvel (22.00)

9 Mayıs 331 (22 Mayıs 1915) tarih ve 986 numaralı rapora zeydir (Ektir) : Cenub mintıkasına (güney bölgesine) ait muhârebâtın tafsilatı ber-vech-i âti marûzdur (Muharebeler hakkında ayrıntılı bilgi aşağıda arz olunmuştur) :

Bugün öğleden evvel saat sekizden itibaren düşman gayet şedid (şiddetli) bir gemi ve kara topçusu ateşiyle Yedinci Fırka (Tümen) mevaziini (mevzilerini) bombardıman ederek hazırlandıktan sonra yine bu ateş himayesinde saat on buçuktan itibaren faik (üstün) piyade ile bütün Yedinci Fırka Cephesi üzerinde ve bilhassa Fırka'nın merkez ve sağ cenahına doğru ciddi ve kati bir taarruz kıyâmına (hareketine) teşebbüs eylemiştir. Saat beş otuza kadar arkadan mütemadiyen (sürekli olarak) takviye edilen bu taarruz hareketi Allaha çok şükür zabitan ve efradın (subay ve askerlerin) göstermiş oldukları büyük fedakârlık ve cesaret sayesinde kâmilan (tamamen) kırılmış ve düşman kıtaatı (birlikleri) büsbütün mahv olmak üzere eski mevziine tard ve def edilmiştir (uzaklaştırılmıştır). Meydanda "2000" den fazla düşman cesedi bulunmasına mukabil (karşılık) hamd olsun zayıyatımız gayet azdır. Dört yüz yirmi sekiz mecrûh (yaralı) kırk üç şehid olmuştur.

9 Mayıs 331 (22 Mayıs 1915)

Beşinci Ordu Kumandanı Emriyle
Erkân-ı Harbiye Reisi
Kâzım

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 778
Fihrist No. : 20-1

Hıfzı (saklanması) : 10.3.31 (23 Mayıs 1915)

چورد مجبور -

A	6-1666
E	137(A)
F	12-3

جناحه فقهه علم دینیه و فقهه فقهه

نسخه درجی و فقهه
در مجلس با این تاریخ
ساعت ۱۲ اوکدر فقهه
فقهه
۷۹۹

جناحه فقهه علم دینیه و فقهه فقهه
تحت البرز بود و در فقهه فقهه فقهه
بدی باشد و فقهه فقهه فقهه فقهه
با این تاریخ از بر جوی فقهه فقهه

برینوا
محرر محلی

برجوزی زید و اوز و روحیات فقهه
نیغه او فقهه فقهه فقهه فقهه
ساعت ۱۲ اوکدر فقهه فقهه

Suret

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiye Riyâseti
Numro

Beşinci Ordu'dan Başkumandan Vekili Enver Paşa Hazretlerine
Mevrûd (Gelen) Şifredir

C. (Cevap) 27.3.331 (9 Haziran 1915) evvela şu ciheti arz edeyim ki her vukubulan muharebenin sarih (açık) ve sahih (doğru) olan neticesi anına bilhassa doğru maruzatta bulunmak için buna muktezi malûmatın (gerekli bilginin) pek te kolay olmadığı zat-ı devletlerince de şüphesiz malûmdur. Çünkü zat-ı sâmilinin de gördüğünüz veçhile (nedenler) ekseri yerlerde pek yakın olarak karşı karşıya bulunan tarafeyn (iki taraf) hemen daima bilhassa geceleri birbirlerinin siperlerine bazı aksamına (kısımlarına) ya taarruzla veya baskınla girerek boğaz boğaza kavga ediyor ve neticede ya her iki tarafeyne kendi eski yerlerine çekiliyor veya düşmanın bizim tarafta elde ettiği bir siper kalması, orada yerleşmesi ateşle mâni olunuyor ve zuhûr eden (ortaya çıkan) ilk fırsatta gidip hemen işgal ediliyor. Bundan dolayıdır ki düşmanın taarruzla bazen bizim tarafta ele geçirdiği bir siper parçasını kaybettiğimizi zat-ı sâmilere hemen ihbar etmekten ise bilahire istirdad edildiğini (geri alındığını) arz etmekte daha iyi buluyorum. Zaten tafsilatın bu derecesiyle makam-ı sâmilinin işgalini münasib de bulmuyorum.

Cenub (Güney) grubuna yapılan taarruz tafsilatına gelince düşmanın burada donanma ve karadaki topçusunun ateşiyle umumi ve gayet ciddi bir taarruz yaptığı ve bilhassa sol cenahımızdaki (yanımızdaki) On İkinci Fırka (Tümen) cephesine icra ettiği ve bu hücumların tard edildiği (uzaklaştırıldığı) 22.3.331 (4 Haziran 1915) tarihli telgrafta bildirilmişti. Muahheren (Sonradan) düşman sağ cenahta bulunan Dokuzuncu Fırka cephesinin bir kısmına girmeye muvaffak olmuş ve ertesi gün iki fırka kıtaatıyla (birlikleriyle) yapılan mukabil (karşı) taarruzda bizim kıtaatın tekrar iş bu cephenin elde etmelerine muvaffakiyet hasıl olmuş ve bu gün aynı hattın bazı aksamında ufak düşman kıtaatı da bulunuyor. Bunu da 24.3.331 (6 Haziran 1915) tarihli telgrafımda arz etmiş idim. Bunun ise mahzurdan ziyade faydası vardır. Çünkü düşman donanma ve kara topçusu buraya ateş edemez. İşte hakikat bu merkezdedir. Şayet İngilizler kendi mağlubiyetlerini muzaferriyet suretinde gösterecek kadar yalan söylüyorlarsa bu bendenizin kabahatim değildir. İngilizlerin her yazdığına inanmak lâzım gelse idi şimdiye kadar katettikleri mesafe ile Gelibolu Şibh-i ceziyesini (Yarımadasını) tamamen elde etmiş bulunmalarının iktiza eyleyeceği marûzdur (gerekeceği arz olunur).

28 Mayıs 331 (10 Haziran 1915)

Beşinci Ordu Kumandanı
Liman von Sanders

M : 4417

Şube : 1 2627

Aslı 2. Şube'ye

Aslı ikinci şubede hıfzı (saklanması) 31.3.31 (13 Haziran 1915)

İsmet Beyefendi gördüler

İmza (Okunamadı)

Arşiv No. : 1-1

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 181

Dosya No. : 778

Fihrist No. : 74-5

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkumandanlığı vekâleti
Şube
Numro : 5179

Beşinci Ordu'dan; Başkumandanlık Vekâlet-i Celile-
sine Mevrûd (Gelen) Şifredir.

G (Gönderiliş) : 04.00 sonra (16.00)
V (Geliş) : 07.30 sonra (19.30)
Takdim : 08.00 sonra (20.00)

C (Cevap) 3 Haziran 331 (16 Haziran 1915) Telgraf Üsera (Esirler) ifadesiyle mak-
tulin (öldürülen kişilerin) üzerinde zuhûr eden (görünen) hatırat defterlerinden düşman
kuvvetleri hakkında ber-vech-i âti malumat istihrâc olunuyor (aşağıdaki bilgi çıkarılı-
yor). Bidayette (Başlangıçta) Arıburnu'na dört Avustralya livasıyla bir Yeni Zelanda
Livası ve Ruvayyalroval Fırkası'na (Tümeni'ne) mensup kıtaat (birlikler) ve Seddülba-
hir'e ise Yirmi Dokuzuncu İngiliz Fırkası'yla dördüncü, altıncı, yedinci Kolonyal ve Yüz
Yetmiş Beşinci piyade ve bir zuhaf ve bir Afrika Şasör Süvari alaylarından mürekke-
b (oluşan) bir Fransız kuvve-i seferiyesi ve mikdarı meçhûl Hindli çıkarmış ve son zaman-
larda ise Seddülbahir'e Maçester Teritoryal Fırkası'ndan bir Liva getirmiştir. Ancak düş-
man mütemadiyen Arıburnun'a nakliyat yaptığı gibi buradaki kuvvetlerden de bazı kı-
taâtı adalara gelip yerlerine başka kıtaat getirmekte olduğundan hal-i hazırda cephele-
deki kuvvetlerden bazı tebeddülât (değişiklik) olması melhûzdur (olasıdır). Arz edilen
kıtaattan başka ayrıca bir Zeland ve bir Hindli cebel (dağ) Livalarıyla kezâ bir Zeland ve
bir Avustralya Süvari Livası çıkarıldığı da söyleniyor. Fakat yalnız bir iki esirin kavli-
mücerredin de (delilsiz) kaldığı gibi cebel Fransa'nın Afrika piyade birliklerinden birine
bağlı asker Livalarının topçu mu yoksa piyademi oldukları da henüz anlaşılamamıştır.
Maa-haza (bununla beraber) Grupça ayrıca yaptırılan tetkikat neticesinin maa-tafsilat
(ayrıntılı olarak) posta ile takdim kılınacağı marûzdur (Arz olunur).

9 Haziran 331 (22 Haziran 1915)
Kumandan emriyle

Beşinci Ordu Erkân-ı Harbiye Reisi
Kâzım

Kısım : 3

10-4 Hıfzı (saklanması) 10.4.31 (23 Haziran 1915)

9 Mayıs 1915'de Yenizelland Topçu Alayı'yla Birinci Avustralya hafif süvarisi
"Ateşi" Mısır'dan tahrik edildi. Yenizelandalılar sol cenahta (tarafıta), bir Hind cebel
bataryası gerimizde, daha sol cenahta okland askerleri, sol cenahta da Avustralyalılar.
Kanteri Livası

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 779
Fihrist No. : 4

جمهوری اسلامی ایران

105	105	105
105	105	105

دستمه اوله دیندر و بالخاصه صوبه دماله ده بایدینی ندرضری دائما
 برطرز ده بایر بور . یعنی نظیر ایدله به جفت درجده جوو جیانه
 و آزاناسه صرف ایدله بور . برابری یک عوفه اناسه و آزان جیانه
 خدا ایدله بور . خدا ایدله بیلد بکن جیانه ایدله دشمنگی کی دوتما
 و او برسی جیانه کی دکل در . سوچه برافله دشمنگی بر دفعه ده
 او برسی دکی طویلده بوز الی می آیدینی صا بایسدر . جیانه کی
 موجود حاضری حقده دوه احتیاج بر معناد بر و تررت بایا ام
 معلومات و اشیاء دیرلسی . بونده دوی نظریات داخل
 دکل دی . دوی جیانه اوچ بیگ صحرارسی و برابری حالده بولونه
 به ایدله بور . بونکده سبی دشمنگی بر عوفه آفریطوبی نه آنجیه
 الموده صحرارسی بیلده فانی خیم بیلکه جاشغلند . آفریطوبی
 جیانه بر حقده دوه دانه صحرارسی بولونه مشتمل . صحرارسی عوفه ده
 جیانه کی حالی خوف کساده شایان ناملدر اردونک بانی شایان
 نیمل در . خوفه معنوی ای بونده در . فقط بونه وقایع و ادم ایدین
 لانددر . برابری بکل غره ده اولسوه مالک اولینی مالکیم به ده
 مالک اوله منزله محله در . اردو بونه نه مقدار جیانه آله سلمه کی
نظریات بیلده . معلومات و افکاره حقیقت حالی ذات دولته
 نظیر اینک بر آتی اجموعه بالخاصه جیانه حقده طرف ساعید ننده
 نه دوشو منزله بیلک لطفاً اینا بولین رجا ایدین ایستورم .
 بوندر اردونک سحره قدر بایدینی کی بوند بولده ده وظیفه سنی ایفا ده
 ندر کوسنده جیانه در دنده .

1. Abi.
10. IV. 31 L

مسئله ۱۱-۲۴

جمهوری اسلامی ایران

A	40
D	105

نسخه اوله دیندر و بالخاصه صوبه دماله ده بایدینی ندرضری دائما
 برطرز ده بایر بور . یعنی نظیر ایدله به جفت درجده جوو جیانه
 خدا ایدله بور . خدا ایدله بیلد بکن جیانه ایدله دشمنگی کی دوتما
 و او برسی جیانه کی دکل در . سوچه برافله دشمنگی بر دفعه ده
 او برسی دکی طویلده بوز الی می آیدینی صا بایسدر . جیانه کی
 موجود حاضری حقده دوه احتیاج بر معناد بر و تررت بایا ام
 معلومات و اشیاء دیرلسی . بونده دوی نظریات داخل
 دکل دی . دوی جیانه اوچ بیگ صحرارسی و برابری حالده بولونه
 به ایدله بور . بونکده سبی دشمنگی بر عوفه آفریطوبی نه آنجیه
 الموده صحرارسی بیلده فانی خیم بیلکه جاشغلند . آفریطوبی
 جیانه بر حقده دوه دانه صحرارسی بولونه مشتمل . صحرارسی عوفه ده
 جیانه کی حالی خوف کساده شایان ناملدر اردونک بانی شایان
 نیمل در . خوفه معنوی ای بونده در . فقط بونه وقایع و ادم ایدین
 لانددر . برابری بکل غره ده اولسوه مالک اولینی مالکیم به ده
 مالک اوله منزله محله در . اردو بونه نه مقدار جیانه آله سلمه کی
نظریات بیلده . معلومات و افکاره حقیقت حالی ذات دولته
 نظیر اینک بر آتی اجموعه بالخاصه جیانه حقده طرف ساعید ننده
 نه دوشو منزله بیلک لطفاً اینا بولین رجا ایدین ایستورم .
 بوندر اردونک سحره قدر بایدینی کی بوند بولده ده وظیفه سنی ایفا ده
 ندر کوسنده جیانه در دنده .

نسخه اوله دیندر و بالخاصه صوبه دماله ده بایدینی ندرضری دائما

دونی شایان کی تقصیرات حقده بیعه مرد فنانده لایحه
 اینم . جنوب غربی صبه سنده صاعقه اعتباراً اینم
 بیس د آلتی فردر و احتیاط لایحه بوندر کریمه در .
 آتی دوه ایدینی خرندر بونفده در . دستمه سبه کوندری صول
 جیانه بولنا ایدینی خرنه آدی خرنه بیک اخراج مره کی لایحه
 بر میا و او بر سدر دوه ملکه ایدی دوه صبا ساحت جیانه بر آشی
 بر فانه کاسیه و دوتما آشیله نشریک ایدله رت آله ایستورم
 ناما تخریب اینکده ندرکه ذاتی یک آزی بولنا بر مسانه ده مجموع اینم
 دبعه سیرلری اشتغال اینم ایدله دوه آجا ایدله مکرر و متوالی
 اشتو سیرلر متعدد دفعه بزم و دستمه الی اینم و اشتو طوری
 دستمه الی بکل بوز مذکور فخر بر سیرلری کی فلسفه ایدی بویکی
 بایله بر با صفت ایدله بویارم ده استر داد ایدله شوری صحرارسی
 ناما آله و ضعیف عودت اولمشه . ضایعات یک زیاده در .
 معلومات جیانه بلا فزه عوفه ایدله جکر . دستمه دوی اشتو
 او بر دینی فردر صبه کنده بکل اشتغال محاربه بایسدر .

Harbiye Nezâreti
Tahrirat Dairesi
Tahrirât Kalemî

Beşinci Ordu Kumandanı Liman von Sanders Paşa'dan gelen
9 Haziran 331 (22 Haziran 1915) Tarihli Şifredir

Gayet mahrem ve zata mahsustur (Çok gizli ve kişiye özeldir).

Başkumandan Vekili Enver Paşa Hazretlerine

Dünkü muharebenin tafsilatı hakkında bazı maruzatta bulunmak isterim. Cenub (Güney) Grubu Cephesi'nde sağdan itibaren On Bir, Yedi ve İkinci Fırkalar (Tümenler) ve ihtiyat olarak bunların gerisinde de altı ve On İkinci Fırkalar bulunmaktadır. Düşman beş günden beri sol cenahta (tarafa) bulunan İkinci Fırka avcı hendeklerinin aksam-ı mühimmesini (önemli kısımlarını) la-yenkati (kesintisiz) bomba ve obüsleriyle dövmekte idi. Dün sabah saat beşte bu ateşi bir kat daha teşdid (şiddetlendirmiş) ve donanma ateşiyle teşrik (eşlik) ederek almak istediği yerleri tamamen tahrib ettikten sonra zaten pek az bulunan bir mesafede hücum etmiş ve bazı siperlerimizi işgal etmiş idi. Dün icra edilen mükerrer ve mukabil (sürekli ve karşılıklı) taarruzlarla işbu siperler müteaddid (birçok) defalar bizim ve düşman eline geçmiş ve akşama doğru düşman elinde yalnız yüz metrelik kadar bir siper parçası kalmış idi. Bu gece yapılan bir baskın ile bu parça da istirdat edildi (geri alındı). Şimdi hamd olsun tamamen eski vaziyete avdet olunmuştur (duruma dönülmüştür). Zayıat pek ziyadedir. Malûmat-ı hafiye (gizli bilgiler) bilâhire (daha sonra) arz edilecektir. Düşman dünkü iş bu taarruzun da On Bir ve Yedinci Fırkalar cephelelerinde yalnız işgal muharebesi yapmıştır. Düşman öteden beri ve bilhassa son zamanlarda yaptığı taarruzları daima bu tarzda yapıyor. Yani tasvir edilemeyecek derecede çok cephane ve az insan sarf ediyor. Biz ise pek çok insan ve az cephane feda ediyoruz. Feda edebildiğimiz cephane ise düşmanın gibi donanma ve obüs cephanesi değildir. Sevk-i merakla (merak edilerek) düşmanın bir dakikada obüs ve gemi toplarıyla yüz elli mermi attığı sayılmıştır. Cephanenin mevcud-ı hazır (hazır mevcudu) hakkında dün akşam ber-mutad (herzaman olduğu gibi) Bronzart Paşa'ya malûmat-ı vâziha (açıklayıcı bilgi) verilmişti. Bunda dünkü tafsilat dahil değildi. Dün cenuba üç bin sahra mermisi verildiği halde bu gün yine istiyor, bununda sebebi düşmanın birçok ağır topçusuna ancak elimizdeki sahra malzemesiyle karşı koyabilmeğe çalışmaklığımızdır. Ağır topçu cephanemiz hakkında dün zaten marûzatta bulunmuştum. Suret-i umumiyede cephanenin hali, fevkâlade şayan-ı teemmüldür (düşünülmeye değerdir). Ordunun besâleti (kahramanlığı) şâyân-ı tebcildir (Yüceliğe değerdir). Kuvve-i maneviyesi iyi yerindedir. Fakat bunu vikaye (koruma) ve idâme etmek (devam ettirmek) lazımdır. Bu ise yalnız karada olsun mâlik (sahip) olduğu malzemeye bizim de mâlik olmamızla mümkündür. Ordu yevmiye ne miktar cephane alabileceğini katiyen bilmelidir. Malûmat-ı vakıamla (verdiğim bilgilerle) hakikat-ı hali (gerçek durumu) zat-ı devletlerine tasvir etmek ve âti (gelecek) için bilhassa cephane hakkında taraf-ı samilerinden de ne düşünüldüğünün lüt-

fen inba buyurulmasını (bildirilmesini) rica eylemek istiyorum. Yoksa ordunun şimdiye kadar yaptığı gibi bundan böyle de vazifesini ifada (yapmada) kusur göstermeyeceği marûzdur (arz olunur).

Kısım : 3 11-4 A.

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 778
Fihrist No. : 105/105-1

۵۰۰

۵۶۴

[illegible]

فقط توبه اساسی سلطان بوقت

۱۰ sleep

62-117
xxvix des

A	1-1
B	307
F	4-1

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
Numro : 5237

Beşinci Ordu'dan Başkumandanlık Vekâleti'ne Mevrûd (Gelen)

Şifredir

G (Gönderiliş) : 05.10

V (Geliş) : 07.10

T (Takdim) : 07.30

8 ve 10 Haziran (21 ve 23 Haziran) tarihlerinde cenub (güney) grubunun sol cenahında (yanında) vuku bulan muharebatta (muharebelerde) elde edilen üseradan (esirlerden) Seddülbahir mıntıkasında bulunan Fransız kıtaatı (birlikleri) hakkında ber-vech-i âtı malûmât (aşağıdaki bilgi) alınmıştır.

Cenaral Zabyo kumandasında bulunan Fransız Şark Kuvve-i Seferiyesi Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci Koloniyal (Sömürge) ve 175, 176 ncı Piyade Alaylarıyla 1, 2 nci Zuhaf (Fransa'nın Afrika piyade birliklerinden birine bağlı asker) ve birinci devşirme ecnebi alaylarından ve bundan başka karargâh hidemâtında (hizmetlerinde) Erikaşasür Süvari Alayı'ndan bir müfreze, ihtimalen tekmil (bütün) alay ile Tovagolardan mürekkeb bulunuyor (oluşuyor). Üçüncü Koloniyal Alayı'nın bulunduğunu da tahmin ediyorlar. Fakat bu bâbda (konuda) esaslı malûmat (bilgi) yoktur. Maahazâ (bununla beraber) burada marûz her üç taburları bulunmuyor. Bazılarının ikişer ve hatta bazılarının birer taburlu olduğunu ve mecmu (toplam) Fransız kuvvetinin on binden fazla olmadığı ifade eyledikleri marûzdur (arz olunur).

İngiliz kuvvetleri hakkında tetkikat (inceleme) yapılmakta olup neticesi ayrıca arz edilecektir.

12 Haziran 331 (25 Haziran 1915)

**Kumandan Emriyle Beşinci Ordu Erkân-ı
Harbiye Reisi
Kâzım**

Kısım : 3 13-4 A

Hıfzı (saklanması) 13.4.31 (26 Haziran 1915)
İmza (Okunamadı)

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 779
Fihrist No. : 4-1



شعبه اردو دارالحفظ با سید قاضی زاننده دکانه مسجد
مورد شیفه در

نمبر

۵۷۶

۹۸. عطف شیفه امداد بطور منجی رقم قضا زانی برای مصلحت کمال بقدر
اردو قضا ندانند انفا ایدیه بیلان مخصوص که قاضیت دانداری قضا منسوب
— قضا اردو در غرب قضا ندانند استفسار دره بولندم اندر هم جوابه قضا اردو
قضا زاننده مصلحت کمال که موجوده تظا تجریم اتمک فرضی بولم در مصلحت شیفه بر کلمه طی
دره مصلحت کمال که موجوده تظا تجریم اتمک فرضی بولم در مصلحت شیفه بر کلمه طی
طرحه زنده تماماً اشتراک ایدیه بولندم در مصلحت کمال

شعبه اردو دارالحفظ
نمایه جویه دره

شماره ۱۴ - ۲

صورت صفحہ ۱۱ - ۲ - ۱۱

1-1
307
15

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
Numro : 5276

Beşinci Ordu Karargâhı'ndan Başkumandanlık Vekâlet-i
Celilesine Mevrûd (Gelen) Şifredir

C. (Cevap) 9 Haziran 331 (22 Haziran 1915) şifre On Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanı Miralay (Albay) Mustafa Kemal Bey'in Kolordu Kumandanlığı'nı ifa edebilmek (yapabilmek) hususundaki kabiliyet ve iktidarı hakkında mensub kolordu ve grup kumandanlığından istifsarda bulundum (sordum). Aldığım cevapta Kolordu Kumandanı Mustafa Kemal Bey'i mevcuda nazaran tecrübe etmek fırsatını bulamadığından bahisle bir hükm-i kati (kesin karar) veremeyeceğine ve maa-haza (bununla beraber) zeki ve cesur bir zabıt (subay) olduğunu bildiriyor. İşbu mütâlaaya (düşünceye) tarafımdan da tamamen iştirak edilmekte bulunduğu marûzdur (arz olunur)

13 Haziran 331 (26 Haziran 1915)

Beşinci Ordu Kumandanı
Liman von Sanders

kısım : 3 14-4

Suret-i hıfzı (Saklanması) 14.4.31 (27 Haziran 1915)

İmza (Okunamadı)

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 779
Fihrist No. : 15

Belge No. : 2155



A	1
1	40
1	12-1

[٢]

(Gözetim) : 07.00 saat (19.00)
V (Gözetim) : 12.30 saat (12.30)
Tahmin : 07.00 saat

بر معلومات آرم مدوه باسه فزاده ياش بولمه سراجوحي رايه بلذات
سيرانيلير ١٠ حصه ده دشمل شالي بير سنده كل تعرفه مي به
براقدين تلفات (٦٠٠) ي بنجادزد. برضابط طهوز ايسلدوسد.

١٧ حصه
باسه فزاده و ملكتي
حركات تحيبي مدي

سراجوحي
١٧ حصه

17 Haziran 1912

Belge No. : 2155

A	1
1	40
1	12-1



نور

موقع مستحکم فراطه نه : دريل ده فراطه محومي ايا دريه يابسته حورو و شيفور

کته ٧ صه
د ١٠ صه
نقيم ١ صه

١٧ حصه
دام ايتري دشمه صيفيه دره منطقه سنده قوئي و متادي لمويچي آنتي حماه سنده تعرفه
بوتعرفه صاه بنا حمني اعالمه ايند فکريه ايلزولدي و بک آن ارضي قرائنه روه توقف
اتجمله مجبور اولدي ١٧ حصه سوله غروب سنده بعدالزوال تقریباً سکرده اونه
لفظي خبر فزده ملک مولد بنا حمني تعرفه ايتري بوتعرفه دشمه ايجوم قاني برصورته روج لير
قلعه تزد. عقب مقابل تعرفه کچک دبربري کريسته آيتي دشمه سيري خطي ايتري
برمايه تقريباً ساعت ادنيجده قدر دام ايتري به بولچي طرخنده خبره دشمه
مولد بنا حمني مقابل تعرفه ياليلدن تعرفه توبه کچک دام ايتري قطعا تر دشمه
بريدوم قه کچک ديلر دسولک محاريه نه غناد ايلم دام ايتري بر شعله برامو محاريه فاعله
ادئزادي ١٧ حصه صبا ح يريده اونه آيتي قدر جنوب جيره سنده محاريه صاه و
مولد بنا حمني دره دام ايتري بر ايتري بنا حمني دره برتم قطعات تعرفه ايتري بر ايتري بنا حمني
محاريه بالخاصه سکره سنده ستردي دام ايتري سکره فاعله ايل برتم
دشملک الکچري محاريه لهنز انقطاع بولدي فقط قطعا تر وضعينه عالمه
صيفيه دره منطقه سنده دره محاريه دام ايتري جزوي بره ساعدر
طرخنده بولچي ده تعرفه دام ايتري ايتري استحصاله ياليليد بقدر محاريه
برمايه محومي قاني فقط بره ساعدر برکده کورولير طرخنه قاني محقه نه

18.11.1912
18.11.1912

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
Numro : 5372

Mevki-i Müstahkem Karargâhı'ndan : Der-âliyye'de (İstanbul'da) Karargâhı-ı Umumi
Erkân-ı Harbiye Riyaseti'ne Mevrûd (Gelen) Şifredir

G (Gönderiliş) : 07.00 sonra (19.00)
V (Geliş) : 12.30 evvel (12.30)
Takdim : 01.00 evvel

16 Haziran 331 (29 Haziran 1915) Şimal (Kuzey) Grubu'nda ber-mutad (herza-man olduğu gibi) hafif ateşler vardı. Cenub (Güney) Grubu'nda muharebe bütün gün devam etti. Düşman Zığindere mıntıkasından kuvvetli ve mütemadi (aralıksız) topçu ate-şi himayesinde taarruz etti. Bu taarruzda sağ cenahımızı ihata etmek (kuşatmak) fikriyle ilerledi ve pek az arazi kazanarak tevakkuf etmeğe (duraklamağa) mecbur oldu. 16 / 17 Haziran 331 düşman Şimal Grubu'nda Ba'de-z-zeval (öğleden sonra) takriben sekizde, On Dokuzuncu Fırka'nın (Tümen'in) sol çenahına (yanına) taarruz etti. Bu taarruz düş-man için kanlı bir surette defedildi. Kıtâatımız der-akab mukabil (birliklerimiz hemen arkasından karşı) taarruza geçti ve birbiri gerisinde iki düşman siperini zapt etti. Bu mu-harebe takriben saat on bir buçuğa kadar devam etti, yine bu gece tarafımızdan cenupta düşman sol cenahına mukabil taarruz yapıldı. Taarruz bütün gece devam etti. Kıtâatımız düşman mevzilerinin birçok kısmına girdiler ve süngü muharebesine inat ile devam etti-ler. Şafakla beraber muharebe fasılaya uğradı. 17 Haziran 331 (30 Haziran 1915) sabahı yediden on ikiye kadar cenub cephesinde muharebe sağ ve sol cenahımızda devam etti. Her bir iki cenâhta da bizim kītâat taarruz ettiler, sol cenâhta muharebe bilhassa Sek-sentepesi'nde şiddetli devam etti. Siperler kısa fasıllarla bizim ve düşmanın eline geçti. Muharebe henüz inkita bulmadı (kesilmedi). Fakat kītâatımız vaziyete hâkimdir. Zığin-dere mıntıkasında da muharebe devam ediyor cüzi (bir kısmı) bize müsaittir. Tarafımız-dan bu gece de taarruz devam ederek netice istihsaline (alınmasına) çalışılacaktır. Muha-rebenin cerayan-ı umumisi kanlı fakat bize müsait bir halde görülüyor. Tarafeyn zayıyatı (iki tarafın kayıpları) hakkında henüz bir malûmât alamadık. Başkumandan Paşa bu gün Seddülbahir muharebelerini bizzat seyrettiler. 15 Haziran 331 (28 Haziran 1915) de düş-manın şimal cephesindeki taarruzunda muharebe meydanında bıraktığı telefât (can kay-bı) "600"zû mütecevizdir (aşkındır) biri zabıt (subay) dokuz esir düşmüştür.

17 Haziran 331 (30 Haziran 1915)

1
Şube : 1 M
5321 3131

Başkumandan Vekâleti
Harekât Şubesi Müdürü
İsmet

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 778
Fihrist No. : 124-1

اولیٰ بنی فرخ قونانی عیالین

فصل دوم دوت

۱۱۱ / ۱ / ۱۷

A	5/9818
B	18
F	1-10

اولیٰ بنی فرخ قونانی عیالین

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

طوبه الله عند الله

331 Fırka Erkân-ı Harbiye 12

Kumdereden

942

27.4.331 (10 Temmuz 1915)

Numro : 469

On İkinci Fırka (Tümen) Kumandanlığı Canib-i Alisine

Ordu 3 7

Şube : 3

158

22. Alay 2. Tabur 8. Bölük Kıdemli Küçük Zabıt (Astsubay) Çavuşu
Tosya Ahz-ı asker (Askeralma) şubesinden Tosya'nın Dilküşah Mahallesi'nden Cemal Oğullarından Arif Oğlu Ahmet Hamdi

Tevellüdü (Doğumu) 311 (1895)

5 Eylül 328 (18 Eylül 1912) Mektebe Nasbı/ 16 Temmuz 330
Tabura 27 Temmuz 330 (9 Ağustos 1914)

Sâhib-i künye (Künye sahibi) Kıdemli Küçükzabıt Ahmet Hamdi Esbab-ı atiyeden (aşğıdaki nedenlerden) dolayı zabıtlığe elyaktır (lâyıktır). Alay zabıtânından (subaylarından) şehid ve mecruh (yaralı) olmayub el-yevm (hala) mevcut olanlardan İkinci Tabur kumandan vekili Yüzbaşı İsmail Hakkı Beşinci Bölük Kumandan vekili Mülâzim-i sâni (Teğmen) Vehbi Yedinci Bölük Kumandan vekili Hakkı Efendilerin tensibiyle (uygun bulmasıyla) 1 Mayıs 331 : 12 Mayıs 331 (14 Mayıs 1915-25 Mayıs 1915) Zığındere muhârebatında (Muharebelerinde) takım zabıtlığında cesurane bulunduğu siperleri muhafaza etmiş (korumuş) 22 Mayıs 331 (4 Haziran 1915) de düşmanın umumi hücumunda alayımızın Otuz Altıncı Alayın Birinci Taburu'nun bıraktığı siperlerin istirdadı (geri alınması) için düşmana hücum edilirken mecruh bulunan kendi bölük Kumandanı Vekili Mülâzim-ı evvel (Üsteğmen) Şemsettin Efendi ile birlikte Kanlıdere'den hücumla-Kanlıdere'nin sol tarafındaki siperleri süngü ile düşmandan istirdad (geri almış) ve hemen tahkimle ibraz-ı metanet eylemiş (sağlamlaştırmayla metanet göstermiş) ve 17 Haziran 331 (30 Haziran 1915) tarihinde sol cemahta (tarafa) bulunan On İkinci Fırka cephesindeki On Yedinci Alayın ricatı (geri çekilmesi) esnasında 3. tabur kumandan vekili Yüzbaşı Musa Efendi ile ve yine bölükten bir takıma kumanda ettiği halde On Yedinci Alay'ın bıraktığı siperlerden bir kısmını istirdad ve düşmanın taarruzunu def etmiştir. Ahlakı gayet güzel metin ve zabıt evsafına haiz (vasıflarına sahip) bir küçük zabıttır. Zabıtlığe terfii müsterhamdır (İstirham olunur).

22. Alay Kumandan vekili
Binbaşı
İmza (okunamadı)

Cenub (Güney) Grubu

Haziran 23 Olbaddaki (Bu konudaki) talimatına tevfi kân merhumların (uygun olarak adı geçenlerin) zâbitliğe terfilerine müsaade buyurulması maruzuyla (ar-zıyla) cenub grubu Kumandanlığına takdim kılınır.

28 Haziran 331 (11 Temmuz 1915)

**On İkinci Fırka Kumandanı
Kaymakam (Yarbay)**

Arşiv No. : 5-9818

Dolap No. :

Göz No. : 115 (11/11/11)

Klasör No. : 4350

Dosya No. : 43

Fihrist No. : 1-10

Şube : 3
28.4.331 (11.7.1915)

[illegible]

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu Başkumandanlığı Vekâleti
Şube : 1

Tarih-i tesvidi (Müsvette edilen tarih) : 28.4.31 (11 Temmuz 1915)
Tarih-i Tebyizi (Temize çekilen tarih) : 28 Haziran 331 (11 Temmuz 1915)
Mübeyyize (evraka) konulan numro : 2970

Makam-ı Ali-i Meşihatpenahiye (Şeyhülislâmlık Makamı'na)

Mütekarrib-ül hulûl (yaklaşmakta) olan Ramazan-ı şerifte asâkir-i şâhânenin (as-kerlerin) muharebe-i hâzıra hasebiyle bade (sürmekte olan muharebe nedeniyle sonra) kaza edilmek üzere oruç tutmamaları hakkındaki fetva-yı şerifenin ordu-yu hümayunlara li-eclit-tebliğ sürat-i istihsâline (duyurulması için acele edilmesine) müsaade-i celileri marûz ve müsterhamdır (istirham olunur) Ol babda (Bu yolda)

İmza (İsmet)

(İmza) Hüseyin Hüsnü

Şube : 1 2968

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 779
Fihrist No. : 50-1

A	6/666
D	122(A)
F	22

تاریخ ۱۳۰۵-۰۵-۲۸

شماره ۱۲۲ (A)

۱۳۰۵-۰۵-۲۸

۱۳۰۵-۰۵-۲۸

شعبه اردو قوت انداخته

برگه اول که در اول مجله ده [ماربوط] نامه کی خان خجسته الجدی
مجموعه استحقاقی او گنده با طبع و او می نماید و آنست که هویت ضابط
مستحققی نقد اوله او زده که کتب به عمارت مریدانده که مکتب
اسید ایله اولدین معدودت -

نقطه

مساح الدبیه افند زنده

خجسته

Telgraf 13.5.331 (26 Temmuz 1915)

2210

Şube : 1

Saat 02 30

Mevki-i Müstahkem Erkân-ı Harbiyesi'ne Mahsus
müsveddedir

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Bugün öğleden evvel saat 05 30'da "MARYOT" namındaki Fransız tahte-l-bahri (denizaltısı) Çimenlik istihkâmı (siperi) önünde batırılmış ve üçü zabıt (subay) ve altısı küçükzabıt mütebâkisi nefer (astsubay, geri kalanı er) olmak üzere 32 kişiden ibaret mürettebatın kâmilin (hepsinin) esir edilmiş olduğu mârûzdur (arz olunur).

Hüsamettin Efendi'ye yazılmıştır.

İmza (Ragıp)

İmza (Osman Rıza)

Arşiv No. : 6/1666

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 4625

Dosya No. : 77

Fihrist No. : 22

4-8749
72
3-17

TELEGRAMME



تلفرافنامه

دولت علیہ قنایہ تلفراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

دولت تلفراف سہیلان دولای مسئولیت قبول ایاز

[نقشہ ۱۰۸]

Remises en Expédition				RECEPTION			
سوق نوروس	کشیہ اولان مرکز	تاریخ	مأمور امضاء	مأمور امضاء	تاریخ	واسطہ مرکزی	سوق نوروس
No d'expédition	Transmis à	Date	Signature de l'expéditeur	Signature de l'expéditeur	Date	Boite de	No d'ordre
		ساعت _____	_____	_____	ساعت _____		۱۷۶۴

De _____ Pour _____ موردي _____
No _____ Mots _____ Date _____ ساعت _____
Voie _____ Indic. Eventuelles _____ اشارت محتمله _____

بشیر اردو قیامانہ ایف
۱۷۶۴
۱۱ - اول برطانیہ روزہ آٹھ بوا آٹھ . طیارہ مزی نقیب
ایک دیکھ طیارہ ۱۷۶۴ طیارہ از آٹھ تنقذنیہ ، دیکھ بشیر
بمانندہ کسوائی طیارہ دفرخ بولطہ و طیارہ از یک کوی ، بہتہ اور نہ سالما
عورت ایٹھ . دیکھ طیارہ لری روزہ آٹھ غرض ایٹھ
۲ - اٹھ تنقذہ طیارہ ایک سوک نقیبہ دایوری ۱۷۶۴ اولہ طیارہ ری
ایٹھ روزہ دیکھ روزہ آٹھ طیارہ طوری ٹھنڈ .
۳ - بوخانہ خارجہ سبز طوری ، مدخلہ اور غاسوط ، نیکہ بوخانہ کورنہ
ایک غنہ خانہ آتی اوغہ نقیبہ دایوری کرب طیارہ از آٹھ بونیتور اوچ
سوک نقیبہ دایوری بر غاسوط بونیتور .
ایٹھ غرض قیامانہ ایف
میدتوا
محمد علی
ترجمہ ایٹھ
۱۸ خورج

Belge No. : 2160

Telgrafnâme

Devlet-i Aliye-i Osmaniye Telgraf İdaresi

Sıra Numrosu : 1362

Tarih : Saat 01, Dakika 26

Memur imzası : imza (Halil)

Memur imzası : (okunamadı)

Mahreci (Çıkışı) : Kalvert

Numro : 917

Saat : 1

Dakika : 35

Adet : 1425

İstihbarat 18.5.31 (31 Temmuz 1915)

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

1. Saat 04 11 evvel (Saat sabah 04.11) bir tayyaremiz Bozcaada'ya bomba atmıştır. Tayyaremizi takip eden iki düşman tayyaresi ile tayyaremiz arasında Telgraftepe ve Küçükbeşike Limanı'nda havai muharebe vuku bulmuş ve tayyaremiz Yeniköy, İntepe üzerinden sâlimen avdet etmiştir (dönüştür). Düşman tayyareleri Bozcaada'ya avdet etmişlerdir.

2. Akşam Tekeburnu'na gelen iki büyük nakliye vapuru saat 05 00 evvel de hareketle biri İmroz'a diğeri Bozcaada'ya doğru gitmiştir.

3. Boğaz haricinde sekiz torpido, medhalde (girişte) üç ganbot, Tekeburnu karşısında iki hastahane, altı ufak nakliye vapuru Merkezadası arkasında bir monitör, üç büyük nakliye vapuru bir ganbot bulunmaktadır.

18 Temmuz 331 (31 Temmuz 1915)

Asya Grubu Kumandanı
Mirliva (Tuğgeneral)
Mehmed Ali

Tercüme edilmiştir.

İmza (okunamadı)

Arşiv No. : 4/8748

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 3402

Dosya No. : 72

Fihrist No. : 3-17

Belge No. : 2161

4-8748
72
10-17

TELEGRAMME



تلفرافنامه

دولت علیہ عثمانیہ تلفراف ادارهسی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'Etat n'assume aucune responsabilité à raison de service de la Télégraphie

دولت تلفراف مملکتیہ دولای مسئولیت قبول افرم

Re transmission ou Expédition				RECEPTION			
سوق نومرو No d'expédition	کمزیده ارلطان M. de l'Empire	Date	تاریخ	مأمور انشاء Signature de l'employé	مأمور انشاء Signature de l'employé	Date	تاریخ
		ساعت	دقیقه			ساعت	دقیقه

De Pour ۲۲۱-۵-۳۵
N° Mois Date ۱۱ ۱۱ ۱۱
Voie Indic. Eventuelles اشارت محصله طریق

بسیار اردو فضا انقضا
بریکو حساب خانیخ خاں سرینہ به غفہ ابارید رک جوتہ بارک و جوتہ
تہ حنی ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ و جوتہ بارک
جوتہ جوتہ باغیہ طفقہ دیشی دیشی ابریکو رک جوتہ
ابو حاکم یہ ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ و جوتہ بارک
ادبوسلارہ و کتک ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ
دشیرہ و کتک ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ
انقضا و کتک ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ
آلیندہ یولندہ و کتک ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ
و کتک ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ
کبرہین یولندہ و کتک ابریکو رک جوتہ و کتک ابریکو رک جوتہ
سختی باغیہ انقضا

Telgrafnâme

Devlet-i aliye-i Osmaniye telgraf İdaresi
Mevrûdu (Gelişi) 25.5.331 (7 Ağustos 1915)

Saat– 09.00 evvel

Dakika 00.50

Mahreci (çıkışı) : Şimal Grubu (Kuzey Grubu)

Numro : 2012

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Şube : 1 İstihbarat 25.5.331

1. Bu gece sabaha karşı Şahinsertepe'ye kadar ilerleyerek Conkbayırı ve Kocaçimen Tepesi'ni ele geçirmeye çalışan düşmanın ileri hareketi tevkif edilmiş (durdurulmuş) ve Conkbayırıyla Kocaçimen bağına dokuzuncu Fırka (Tümen) iki alayı ile yetiştirilmiştir.

2. Bu hâkim tepeleri tutan kıtaatımızı (birliklerimizi) düşman sefâin-i harbiyesiyle (harp gemileriyle) büyük topları ve karadaki obüsleriyle ve makineli tüfenkleriyle müessir (etkili) bir surette dövmektedir. Aynı vechile (nedenle) düşman On Dokuzuncu Fırka'nın sağ cenahı (yanı) gerilerini büyük toplarıyla Anflade (yan ateşine) aldığı gibi ihtiyatların takarrübünü (yedeklerin yaklaşmasını) men için vadileri yolları ateş altında bulundurmaktadır. Düşman tayyareleri de faaliyettedir.

3. Kanlısirt'ta yerleşen düşman On Dokuz ve On Altıncı Firkalar cephesinin gerilerini yolları ve ihtiyatları Anlade aldığı marûzdur (Arz olunur).

31.5.2 (13 Aġustos 1915)

Şimal Grubu Kumandanı
Esat

Arşiv No. : 4-8749

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 3402

Dosya No. : 72

Fihrist No. : 10-17

Belge No. : 2162

A.	4-8749
B.	72
C.	10-25

در این کتاب که در این کتابخانه است
در این کتابخانه است که در این کتابخانه است
در این کتابخانه است که در این کتابخانه است
در این کتابخانه است که در این کتابخانه است

قوتہ بدینجا آلاک ایلنه حاجده کما عذ بنی دافنی حاجده ایلنه حاجده
 الاصله ده و دینی حاجده الاصله ده
 معاشه بدینجا ایلنه حاجده ایلنه حاجده
 قوتہ بدینجا آلاک ایلنه حاجده کما عذ بنی دافنی حاجده ایلنه حاجده
 الاصله ده و دینی حاجده الاصله ده
 معاشه بدینجا ایلنه حاجده ایلنه حاجده
 قوتہ بدینجا آلاک ایلنه حاجده کما عذ بنی دافنی حاجده ایلنه حاجده
 الاصله ده و دینی حاجده الاصله ده
 معاشه بدینجا ایلنه حاجده ایلنه حاجده

ادب النبی زخم حوائی
وفا الیوم
سید محمد

بسمه الای بولون انما خراطیه تحریک اولیندر سار و سده دره
الای قاپور قصبه ای جوایت بولان ۵۰. فرق فی اصل
شماره استانبول لافه کمره می صورت معانی عقب اندریم

تو که نه علم اندم
دارای کائنات هم بدقت بودی

~~SECRET~~

~~SECRET~~

21/0/20

$$\frac{1}{x}$$

بسیار دوستی و محبت می باشد و می تواند
بسیار دوستی و محبت از روی بیکری و بی

مجلس اعلیٰ ہندوستان

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

Harbiye Nezâreti

Sersaadet (İstanbul) : 08.50

Terkos'da Başkumandanlık Vekâleti'ne

1. Beşinci Ordu'da dün öğleden sonradan itibaren umumi muhârebat (muharebe-ler) başladı. Düşman şimal (kuzey) grubu merkez mıntıkasına taarruz etti. Siperlerden bir kısmını zapt etti. Zapt ettiği siperlerden bir kısmı bilâhire (daha sonra) geri alındı. Düşman aynı zamanda Şimal grubunun sağ cenahı (tarafı) açığına ve daha şimâlde ke-mikli civarına takriben (yaklaşık olarak) on nakliye gemisinden esaslı ihracat (çıkarma) yapıyor. Küçük Anafarta'ya doğru ilerliyormuş. Öğle raporuna nazaran (göre) muhâre-be bütün Şimal mıntıkasında şiddetle devam ve beş harp gemisi iştirak ediyor. Düşma-nın cenub (güney) grup merkez mıntıkasına vukubulan mükerrer ve şiddetli taarruzları tard olunmuştur (uzaklaştırılmıştır). Burada düşmandan bir Binbaşı iki mülazım (teğ-men) altmış nefer (er) esir alındı. Üsera (Esirlerin) ifadesine nazaran hücumu iştirak eden iki alaydan otuz-kırk kişi kalmış Saroz'a, Karaçalı civarına düşman bir torpido ve kruva-zörden bir bölük kadar asker çıkarmıştır. Donanma tahte-l bahr (denizaltı) gönderemi-yor. Barbaros bu akşam saat 08 00'de gidiyor. Beraber bomba ve cephanе götürüyor. Saroz'dan beş alay bugün Anafarta'ya tahrik olundular (yola çıkarıldılar). Saroz'da dört alay kalıyor. Kandilli civarında bulunan 25. Fırka'yı ihtiyaten (Tümeni yedek olarak) şimdilik İstanbul tarafına geçirelim mi ? Son malumatı takip ediyorum. Bu gece yine arz ederim. Dar-ül harekâtlarda (Harekât alanlarında) mühim bir vaka yoktur.

Harekât -ı Harbiye Şubesi Müdürü
İsmet

25.5.31 (7 Agosto 1915)

11.30

Beşinci Ordu mıntıkasında ciddi muharebat başlamıştır. İcabında hemen şimendifere (trene) binebilmek üzere Yirmi Beşinci Fırka'nın yarın sabahdan itibaren İstanbul tarafına geçirilmesi lazımdır.

Yazıldı

Çanakkale

Arşiv No. : 1-1

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 181

Dosya No. : 779

Fihrist No. : 110

Müşevidin (Müşvete yazanın) imzası : imza (müseyin Hüsnü)
Tarih-i Tesvidi (Müşvete edilen tarih) : 26.5.31 (8 Ağustos 1915)
Şube : 1
Başkumandan
Vürûd ve sevki : 27.5.31
Şube : 1 4041

Dahiliye Nezaret-i Celilesi'ne

1. Çanakkale Boğazı'nın Anadolu cihetinde (tarafında) ve Sarıçalı ile Pınarbaşı arasında Kalvert nâm-ı diğerle Kokana Çiftliği vardır. Bahr-ı Sefid (Çanakkale) Boğazı bir mevki-i müstahkem muhiti dahilinde en mühim bir mîntıkada İngilize ait bir çiftliğin bulunması katiyen câiz (uygun) görülemez. Esasen bu çiftlik bir islâma ait iken 1280 ile 1285 tarihleri arasında gayet cüzi bir meblağ mukabilinde (karşılığında) ve bir takım dolaşık vasıtalarla Kalvert tarafından satın alınmıştır.

2. Şimdiden mezkûr (Adı geçen) çiftliğin istimlâkine (kamulaştırılmasına) ait muamelenin ifâsı ile (yapılmasıyla) muhacirin-i İslâmiye iskân ve ikame ettirilmesi (Müslüman göçmenlerin yerleştirilmesi) rica olunur.

Bundan maada (başka) Gelibolu şibi ceziresiyle (yarımadasıyla) Biga Mutasarrıflığı dahilindeki evvela muhasım (öncelikle düşman) devletlere ve saniyyen ale-İtlak ecanibe (ikinci derecede genel olarak yabancılara) ait arazinin istimlâk edilmesi esbâb-ı müda-faadan (savunma sebeplerinden) dolayı elzemdir (gereklidir).

imza (Hüseyin Hüsnü) imza (İsmet)

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 779
Fihrist No. : 88-1

شعبه
نمبر
تبریز اردو
بسمہ نونا احمد کا ترجمہ ہے -
مردود

75.1

[illegible]

180-017

امام حسن و زین العابدین علیهما السلام

W	1-1
L	307
F	114

Şube

Numro : 6208

**Beşinci Ordu'dan Başkumandanlık Vekâlet-i Celilesine
Mevrûd (Gelen) Şifredir.**

Ahiren (Son zamanlarda) emir ve kumanda da görülen zafiyetden nâşi (dolayı) Anafartalar mintikâsındaki emir ve kumandayı On Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanı Mustafa Kemal Bey'e tevdi ederek (bırakarak) İstanbul'a hareket etmesini Miralay (Albay) Feyzi Bey'e emreylediğim marûzdur (arz olunur). On Dokuzuncu Fırka Kumandanlığı vekâleti bir diğerinin tayinini Şimal (Kuzey) Grubu Kumandanlığı'na yazdım.

Vusûlü (Gelişi) 26/27 Temmuz 331 (8/9 Ağustos 1915)

Beşinci Ordu Kumandanı
Liman von Sanders

Kısım : 3 28-5 A

Aslı Muamelat-ı zatiyede hıfzı 27.5.31 (9 Temmuz 1915)

Arşiv No. : 1-1
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 181
Dosya No. : 779
Fihrist No. : 114

[illegible]

Gönderen : Tarassud zabiti (Gözetleme subayı)

1 nci Rapor: Gönderilmiştir. Vasil olmuştur (Yerine varmıştır).

Mahal : Büyük Anafarta Cenubunda (Güneyinde) 146 Rakımlı Tepe'den

Tarih : 27 Temmuz 331 (9 Ağustos 1915)

Dakika : 45

Saat : 04 den sonra (16.00)

Adresi : Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Istihbarat 27.5.331 (9 Ağustos 1915)

1. Düşman Küçükanafta Ovası'ndan kâmilten tard edilmek (tamamen uzaklaştırılmak) üzeredir.
2. Mestantepe istirdâd edilmiştir (Geri alınmıştır).
3. Düşmanın Tuzgölü dahilinden ilerlemek isteyen imdat kuvvetleri topçu ateşimiz altında perişan bir halde dağılıp çekilmektedirler.
4. Düşman nakliye sefâininde (gerilerinde) hiçbir faaliyet yoktur.

Beşinci Ordu Karargâh Süvari Bölüğümüz

Birinci Takım Zabiti

Tarassuda memur

Mülâzım-ı evvel (üsteğmen)

İmza (Rüştü)

Reis Bey görmüştür

Arşiv No. : 4-8749

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 3402

Dosya No. : 72

Fihrist No. : 12-18

صالحی اعلیٰ ایدرک تقویمہ ایملہ ایستہ سر ۳۳ بومبارا ایدرک دفعہ ذیل ایملہ

۴ - قطعات خطراتیہ مواصفہ تکمیلانہ بالحق جوئے با برید ۳۳ ایملہ

تبدلہ بر - نقطہ اسناد و حدودہ کیرمک اشغالی ایدرک

آنا فرط روزہ ترانہ

مظفر محمد

۲۹ - ۵ - ۲۱

29.5.331 Tem.

11.8.15 1901

NO. 54

K/S. 3402. Dcs. 72. 11

Arz	
Lt	
G	
En	13402
D	72
Ph	14-9

Telgrafnâme

Devlet-i Aliye-i Osmaniye Telgraf İdaresi
28.5.331 (10 Ağustos 1915) tarihine aittir.
29.5.331 raporuna derc edilmiş (eklenmiş) malumattadır.
Ahz (Alınış) : Saat : 9 Dakika : 50
Memur İmzası : imza (okunamadı)
Memur İmzası : imza (okunamadı)
Tekrar Keşide (çekilişi) veya sevk : Tarih : 28.5.331
Sevk Numrosu : 1517
Mahreci (Çıkışı) : Anafartalar Grubu
Numro : Bila
Saat 10 00 evvel dakika 5

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Ş : 1 K

İstihbarat 29.5.331 (11 Ağustos 1915)

1. Bugün öğleden evvel saat 04 30 raddelerinde (sıralarında) Sekizinci Fırka (Tümen) cephesinde yapılan hücum muvaffakiyetle hitam bulmuş (sona ermiş) ve düşman Conkbayırı'ndan tard ve teb'id olunmuş (uzaklaştırılmış) ve Şahintepe'nin mürtefi (yüksek) kısmı dahi zabt ve istirdad olunmuştur (geri alınmıştır). İğtinâm olunan esliha (ganimet alınan silahlar) ve saire hakkında ma'lumât-ı tâmmе (tam bilgi) alınamadığından bunlar bilâhire arz edilecektir.

2. Dördüncü Fırka'dan On Dördüncü Alay ile Yedinci Fırka'nın Yirmi Alayı'nın İkinci Taburu müttehiden (beraberce) karşılarındaki Kayacıkderesi cenûb-ı garbi (güney-batı) sırtlarına taarruz etmişler ve kısmen mezkûr (adı geçen) derenin cenûb yamaçlarına çıkmışlardır.

3. On İkinci Fırka mıntıkasında dün yapılan taarruzda düşman üç bini mütecaviz maktûl (aşkın ölü) bırakmış ve Otuz Dördüncü Alay tarafından iki makineli tüfenk iğtinâm olunmuştur. Bugün On İkinci Fırka sol cenahı (yanı) karşısında bulunan düşman Otuz Dördüncü Alay Cephesine taarruz etmiş ise de def edilmiştir. Fırka zaptolunan mevâziin tahkimi (mevzilerin sağlamlaştırılması) ile iştilal etmektedir (uğraşmaktadır). Kireçtepe'de bulunan düşman takriben (yaklaşık) iki tabur kadar bir kuvvetle oradaki kıtaâtımızın sağ cenahını ihâta ederek (kuşatarak) taarruz etmek istemiş ise de bombalar ile def ve tenkil edilmiştir (uzaklaştırılmıştır).

4. Kıtaat zaptolunan mevazide (mevzilerde) tahkimatla bilhassa Conkbayırı'yla 161 rakımlı tepede birer nokta-i istinad (dayanma noktası) vücuda getirmekle iştilal ediyor.

K 29.5.31

Anafartalar Grubu Kumandanı
Mustafa Kemal

Arşiv No. : 4-8749
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 3402
Dosya No. : 72
Fihrist No. : 14-9

2:1 K

(2012) 2012 (11) August 1912

08.42 eveni (saphi sari 08.42)
29.2.11 (11 August 1912)

2x0/CA 4-8749
72
14-6

14-
سکس اور وحیہ

[illegible]

نظر اعراسی فی ۲۰۲۰

29.5.31 (11 Ağustos 1915)
08.45 evvel (sabah saat 08 45)

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Conkbayırı ve Şahintepe'de bulunan düşman tard edildi (uzaklaştırıldı). Yeni Fırka (Tümen) cephesinde tebeddülât (değişiklik) yoktur.

**Anafartalar Grubu Kumandanı
Mustafa Kemal**

Arşiv No. : 4-8749
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 3402
Dosya No. : 72
Fihrist No. : 14-6

قول اردواری ره - ۱ -
 ۴-۸۷۴۹
 ۷۲
 ۱۴-۹
 ۱۱-۵-۱۱
 برای معلومات بیشتر اردو قریه
 ۱ - دشت قریه به جغایر اولی قوت استفاده کوره اوج فرود گیرند
 اردو سبب اولو - قوتی ۲۰۰۰۰ نفر در بر فرس (اولی اوج) آری
 بروند جغایر آرد و الی الیه برابر بالنقوی آغل دره منطقه سنجول
 میوه بایری استقامت و قریه ۱۰، ۱۱ اما فقط سده اضاف
 اول در قریه طایفی صایح طرفه قوشا قریه دره قریه قیام
 است در - و ضایعاتی قوتی نفعی قریه در - مع مایه حرکت
 با آباد به قریه نهایی آید در مکه و آخوستی نهایی آید در
 این حل اقله جالنده قریه است و طبقه در قریه نفع اقله -
 ۲ - قطعات کج و کوند در منطقه بولوب با صقه و همجملی هر نوع حرکات
 حرکات و قریه و باره بولوب قریه در استفاده ایل دشتی قریه و قریه
 جالنده قریه -
 ۳ - اردو دشت جغایر و استقبال بنام المزه در - کوشه مایه جغایر
 اوقه تکامل و عدم نفعی مریه جغایر اولی الیه هر کس در ضابط و نزل
 قریه دشت قریه این اوج در جالنده و قریه برشید و بیامش - کوشه
 قریه اولی جغایر در منطقه جغایر بیگ بیگ قریه در قریه ایل و قریه
 افراد و ضایعات جغایر و قریه در این ۱۱ قطعات در - ایلزه
 مریه قریه قریه و مریه و مریه و مریه و مریه -
 قریه - ایلانه قریه در - ایلانه
 شای خودی قریه این
 ۱ -

Suret

Kolordu emri
Aslı 1. kısımdadır.

29.5.31 (11 Ağustos 1915)

Berây-ı Malumat (Bilgi İçin) Beşinci Ordu
Kumandanlığı'na

1. Düşmanın karaya çıkarmış olduğu kuvvet üsera (esirler) ifadesine göre üç Fırka'dır (Tümendir). Kişner Ordusu'na mensup olup kuvvetleri 40.000 neferdir (erdir). Bir fırkası "onüç" Arıburnu'na çıkarak Avustralyalılarla beraber bi-t-takviye (desteklene-rek) Ağildere mıntıkasına hücumla Conkbayırı istikametinde ve 10. ve 11. Fırka Anafar-tası'nda ihrac olarak (çıkarılarak) Kocaçimen Dağı'nı sağ taraftan kuşatmak üzere taar-ruza kıyâm etmişlerdir (başlamışlardır). Ve zayırları (kayıpları) kuvvetlerinin nıfsı (ya-rısı) kadardır. Maa-ma-fih (Bununla beraber) herçi bâd-âbâ(*) (ne olursa olsun) bu taarruzu nihayete (sona) erdirmeye ve Ağustos nihayetine ermeden işi halletmeye çalış-mak fikrinde imişler. Vazifemiz bu taarruzu defetmektir.

3. Kıtaât (Birlikler) gece ve gündüz müteyakkız (uyanık) bulunup baskın ve hü-cumları her nevi (çeşit) Harekâtı her an defe hazır ve âmâde bulunacaklar, Fırsattan isti-fade ile düşmanı kahr u tedmire (mahvetmeğe) çalışacaklardır.

4. Ordunun ve memleketin hayat ve istikbâli bizim elimizdedir. Gösterilecek en ufak tekâsül (ilgisizlik) ve adem-i taabbüd (inançsızlık) mucib-i felâket (felâket nedeni) olabilir. Heran her zabıt (subay) ve neferin kalbi düşmanı kahretmek için çalışmalı ve hiçbir şeyden yılmamıştır. Düşmana terk olunacak bir hatvenin (adımın) bile pek büyük zararlar tevliid edeceği (doğuracağı) unutulmamalıdır.

Efrad ve zabitanın cesaret ve fedakârisinden eminim Allahül-a-zimüş-şan (Yüce Tanrı) ordumuza an-karib (yakında) nusret u muvaffakiyet versin duasıyla ve basirete zerre kadar kusur edilmemesini tekrar tenbih ederim.

Şimal (Kuzey) Grubu Kumandanı
Esad

Arşiv No. : 4-8749
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 3402
Dosya No. : 72
Fihrist No. : 14-4

(*) herçi bâd — âbâd olması gerekli

TELEGRAMME



تلفراف

A 4-8749
D 72
F 15-27

دولت علیہ غنائہ تلفراف ادارہ سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'Etat s'assume toute responsabilité à raison du service de la télégraphie

مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی

(10-5)

Transmission ou Réception			RECEPTION		
N°	تاریخ	مأمور امضاء	N°	تاریخ	مأمور امضاء
10	11-5-31	فازوق	10	11-5-31	فازوق

Pour: موردي
Mots: کلمات
Date: تاریخ
H: ساعت
M: دقیقه
Indic. Eventuelles: اشارت عملہ

تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی
مجلس تلفراف سلاطین مولایہ مشوریت قبول اولی

Nizamiye
Kuvvetleri Kumandanlığı
603

Cenûb (Güney) Grubu Kumandanlığı'na

29/30 Haziran 331 (12/13 Temmuz 1915) Muharebelerinde ibraz-i fedakârî eylemiş (fedakârlık göstermiş) ümera (Albay., Yarbay, Binbaşılar) ve Zabitan (daha küçük rütbeli subaylar) ile efrada (erlere) ait bir kıt'a (birlik) taltif (Ödüllandirme) defteri leffen (ilişikte) takdim olundu. 29 hücumunu istinad (dayanma) siperlerinde ve râh-ı mestûrlarda (gizli yollarda) tevkif edebilen (durdurabilen) Fırka mevcudunun dördde üçünü ve en kıymetli ve fedakâr zabitanı gaib eylediği halde 30 Haziran 331 günü öğleden sonra vâki olan (yapılan) hücumu da inayet-i hakla (Tanrının yardımıyla) ve gayet şiddetli topçu ateşi altında tutunduğu râh-ı mestûrlar içinden harice ve büsbütün açığa çıkmak suretiyle def ve tenkile (uzaklaştırmağa) muvaffak olmuş ve şu suretle gösterilen fedakârlık mıntika kumandanıyla zat-ı ali-i kumandanilerinin de mazhar-ı takdiri (takdirine nail) olmuş idi.

Firkadan ellisi şehit olmak üzere 130 kıymetli zabıt hatt-ı muharebeden hariç kalmış olduğu halde bu ana kadar o da 22 Haziran muharebisinden dolayı ancak "10" zabıt birer harp madalyasıyla taltif olunmuştur (ödüllendirilmiştir). Lütfen, takdim ettiğim defter mucibince (gereğince) mumâ-ileyhimin (adı geçenlerin) taltiflerine müsaade buyurulması müsterhamdır (istirham olunur).

331
C. C. K Şube : 3 Ordu : 2

Dördüncü Fırka Kumandanı
Kaymakam (Yarbay)
İmza (Cemil)

3. Şube
5.6.331 (18 Ağustos 1915)

Arşiv No. : 5/9818
Dolap No. :
Göz No. :
Klasör No. : 4350
Dosya No. : 43
Fihrist No. : 1-39

[illegible]

Özümüze
Kurvetini Kumandanlığı

Özümüze Fırka (Tümen) Karargâh'ından
46.331 (17 Ağustos 1915)

ن دوشنبه ۱۷ آگوست ۱۳۱۵
لطف و خات دوشنبه ۱۷ آگوست ۱۳۱۵

A	5/9818
B	18
F	1-36

ع. د. استم. ا. ب. م.

331
C. C. K.

Arşiv No : 5/9818
Dolap No :
Göz No :
Klasör No : 4350
Dosya No : 43
Fihrist No : 1-35, 1-36

Karar-ı taltif (Ödüllendirme kararı)
Onbeşinci Kolordu-yu Hümayun Kumandanlığı
Şube : 4

Şubenin numrosu : 1 : 524

Müsevvidinin (müsvetteyi yazanın) imzası : imza (okunamadı)

Tarih-i tesvidi (Müsvette edilen tarih) : 13.6.31 (26 Ağustos 1915)

Mübeyyizinin (Temize Çekenin) imzası : İmza okunamadı.

Tarih-i tebyizi (Temize çekilen tarih) : 13 minh

7
371

Alay 28 Sancağına Birinci Rütbeden Mecidi Nişanı
İtası marûzdur (verilmesi arz olunur).

Beşinci Ordu Kumandanlığı'na

Düşmanın karaya mühim kuvvetler ihracıyla Şimal (çıkarılmasıyla kuzey) Grubu-
nun sağ cenahı istikametinde yaptığı taarruza karşı kullanılmak üzere izâmı irade buyru-
lan (gönderilmesi emr edilen) iki alaydan Yirmi Sekizinci Alayın, düşman tarafından
zapt ve işgal edilmiş olan Conkbayırı'na fevk-at-tasavvur (olağanüstü) bir şecâat ve be-
saletle (kahramanlıkla) hücum ederek bu mevzi-i mühimmin (önemli mevziinin) inâyet-i
hakla istirdadına (Allah'ın yardımıyla kurtarılmasına) muvaffak olduğunu şeref-yab-l
telâkkisi olduğum (öğrenmekle onurlandığım) emir-nâmeleriyle istibşâr etmiş idim (se-
vinmiştim). Mezkûr (adı geçen) alayın bu mühim vazifeyi başarmak için bütün mevcudi-
yetini feda edersesine ibrâz ettiği (gösterdiği) hidemat-ı can-sipârâne ve Hüdâ pesen-
dânenin (Canını siper yaptığı hizmetin ve Tanrının beğendiği yolun) bir hatıra-i kıy-
meddarı olmak üzere alay sancağına birinci rütbeden bir kıta Mecidi nişan-ı zi-şânının
(şerefli nişanının) itasına vesatet (aracılık edilmesi) hususundaki lütuf ve inayet-i devlet-
lerinin erzân buyurulmasını (uygun görülmesini) hassaten arz ve istirham eylerim.

İmza (Okunamadı)

Arşiv No. : 5/9818

Dolap No. :

Göz No. :

Klasör No. : 4350

Dosya No. : 43

Fihrist No. : 1-35, 1-36

